

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Proglašavam Zakon o zdravstvenoj zaštiti, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 17. srpnja 2003.

Broj: 01-081-03-2662/2
Zagreb, 23. srpnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju načela, mjere, način provođenja te organizacija zdravstvene zaštite, nositelji društvene skrbi za zdravlje stanovništva, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti.

Odredbe ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih propisa primjenjuju se i na obavljanje zdravstvene djelatnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

II. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Članak 2.

Zdravstvena zaštita u smislu ovoga Zakona obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju.

Članak 3.

Svaka osoba ima pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarenja najviše moguće razine zdravlja, u skladu s odredbama ovoga Zakona i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Svaka je osoba obvezna brinuti se o svome zdravlju.

Nitko ne smije ugroziti zdravlje drugih.

Svaka osoba je u hitnim slučajevima obvezna pružiti prvu pomoć ozlijeđenoj ili bolesnoj osobi i omogućiti joj pristup do hitne medicinske pomoći.

DRUŠTVENA SKRB ZA ZDRAVLJE

Članak 4.

Republika Hrvatska mjerama gospodarske i socijalne politike stvara uvjete za provođenje zdravstvene zaštite kao i uvjete za zaštitu i očuvanje te poboljšanje zdravlja stanovništva te usklađuje djelovanje i razvoj na svim područjima zdravstva u cilju osiguranja ostvarivanja zdravstvene zaštite stanovništva.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s utvrđenim pravima i obvezama osiguravaju uvjete za ostvarivanje zdravstvene zaštite na svom području.

Članak 5.

Republika Hrvatska svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite ostvaruje tako da:

- planira zdravstvenu zaštitu i određuje strategiju razvoja zdravstvene zaštite,
- osigurava zakonsku osnovu za ostvarivanje ciljeva zdravstvene zaštite,
- mjerama porezne i gospodarske politike potiče razvijanje zdravih životnih navika,
- osigurava uvjete za zdravstveno prosvjeđivanje stanovništva,
- osigurava razvoj zdravstveno-informacijskog sustava u Republici Hrvatskoj,
- osigurava razvoj sustava telemedicine u Republici Hrvatskoj,
- osigurava razvoj znanstvenoistraživačke djelatnosti,
- osigurava uvjete za edukaciju zdravstvenih kadrova.

Republika Hrvatska ostvaruje društvenu skrb za zdravlje svojih stanovnika i provođenjem mjera na području zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša mjerama koje stanovništvu osiguravaju zdravstveno ispravne namirnice i vodu za piće, vodu za rekreaciju i ostale vode, predmete opće uporabe, zaštitu od buke, kakvoću zraka kao i mjerama za neškodljivo zbrinjavanje otpadnih tvari, mjerama zaštite zdravlja od štetnog djelovanja opasnih kemikalija te za zaštitu od izvora ionizirajućih i neionizirajućih zračenja.

Mjere iz stavka 2. ovoga članka provode se sukladno programu mjera zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša koji donosi ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Uvjete, organizaciju i način obavljanja telemedicine propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 6.

Plan zdravstvene zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Plan zdravstvene zaštite), na temelju analize stanja zdravlja stanovništva i zdravstvenih potreba stanovništva te osiguravajući svrsishodnu podjelu rada, a uvažavajući raspoloživa sredstva te kadrovske i druge mogućnosti, donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Članak 7.

Plan zdravstvene zaštite sadrži:

- zadaće i ciljeve zdravstvene zaštite,
- prioritetna razvojna područja,
- zdravstvene potrebe stanovništva od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku,
- specifične potrebe i mogućnosti ostvarivanja zdravstvene zaštite na pojedinim područjima,
- nositelje zadaća i rokove za ostvarivanje plana zdravstvene zaštite,
- osnove razvoja zdravstvene djelatnosti po razinama uključujući izobrazbu i usavršavanje kadrova te osnove razvoja sustava zdravstvene zaštite,
- mjerila za određivanje osnovne mreže zdravstvene djelatnosti uvažavajući dostupnost zdravstvene zaštite po područjima.

Članak 8.

Republika Hrvatska iz državnog proračuna osigurava sredstva za:

- programiranje, usklađivanje, provođenje i praćenje izvršenja zdravstvenog prosvjećivanja i odgoja stanovništva te promicanja zdravlja u skladu s planom zdravstvene zaštite,
- proučavanje i praćenje stanja zdravlja stanovništva,
- ostvarivanje programa za poboljšanjem zdravlja svih stanovnika,
- epidemiološko praćenje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i kroničnih masovnih bolesti uključivši alkoholizam, pušenje, ovisnost o drogi i druge ovisnosti,
- hitnu medicinsku pomoć na državnim cestama,

- zdravstveno-statističku i drugu socijalno-medicinsku djelatnost od značaja za cijelu Republiku,
- financiranje znanstvenoistraživačke djelatnosti na području zdravstvene zaštite,
- skupljanje krvi i presađivanje organa, tkiva i stanica,
- zdravstvenu zaštitu u hitnim slučajevima osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje nemaju zdravstveno osiguranje i nemaju sredstava za podmirenje troškova zdravstvene zaštite,
- provođenje mjera zdravstvene ekologije od interesa za Republiku Hrvatsku, sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona,
- osiguranje i praćenje provođenja, zaštite i promicanja prava pacijenata,
- druge zadaće iz svoje nadležnosti određene ovim Zakonom i Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Republika Hrvatska osigurava sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti za zdravstvene ustanove čiji je osnivač kao i za pokriće gubitaka zdravstvenih ustanova čiji je osnivač.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Republika Hrvatska osigurava sredstva za investicijsko ulaganje u bolnice i investicijsko ulaganje u sve zdravstvene ustanove čiji su osnivači županije, odnosno gradovi, a nalaze se na područjima od posebne državne skrbi.

Republika Hrvatska osigurava i sredstva za investicijsko ulaganje u zdravstvene ustanove čiji su osnivači županije, odnosno gradovi, u slučaju potrebe saniranja posljedica prouzrokovanih elementarnom nepogodom, odnosno drugom katastrofom.

Članak 9.

Jedinica područne (regionalne) samouprave ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da osigurava sredstva za:

- provođenje epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske i zdravstveno-ekološke djelatnosti te promicanje zdravlja i prevenciju bolesti na svom području,
- provođenje mjera zdravstvene ekologije i to: ispitivanje namirnica i predmeta opće uporabe, ispitivanje vode za piće, ispitivanje štetnih utjecaja onečišćenja zraka na zdravlje ljudi, ispitivanje komunalne buke i ispitivanje onečišćenja tla, te voda namijenjenih kupanju i rekreaciji, od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave, sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona,
- hitnu medicinsku pomoć na svojem području, ako to ne osigurava Republika Hrvatska,
- organizaciju i rad mrtvozorničke službe.

Županije i gradovi osiguravaju sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite i osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti kao i za pokriće gubitaka zdravstvenih ustanova čiji su osnivač .

Odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje te informatizaciju zdravstvene djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka, koja će biti temelj za planiranje potpora iz državnog proračuna, jednom godišnje donosi Vlada Republike Hrvatske.

Jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za zdravstvenu zaštitu stanovnika na svom području iznad standarda utvrđenih osnovnim zdravstvenim osiguranjem.

Ugovorom između jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinice lokalne samouprave, turističke zajednice i zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost uređuje se organiziranje i financiranje provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite za vrijeme turističke sezone.

Ugovorom između pravne ili fizičke osobe koja obavlja turističku djelatnost i zdravstvene ustanove, trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odnosno privatnoga zdravstvenog radnika uređuje se organiziranje i financiranje provođenja mjera zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.

NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 10.

Zdravstvena zaštita stanovništva Republike Hrvatske provodi se na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a specijaliziranog pristupa u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Članak 11.

Sveobuhvatnost zdravstvene zaštite uključuje cjelokupno stanovništvo Republike Hrvatske u provedbi odgovarajućih mjera zdravstvene zaštite u skladu sa zakonom.

Članak 12.

Kontinuiranost zdravstvene zaštite postiže se ukupnom organizacijom zdravstvene djelatnosti, osobito na razini primarne zdravstvene djelatnosti koja pruža neprekidnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu kroz sve životne dobi. U osiguranju kontinuiranog djelovanja, sustav zdravstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj mora biti međusobno funkcionalno povezan i usklađen.

Članak 13.

Dostupnost zdravstvene zaštite ostvaruje se takvim rasporedom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i zdravstvenih radnika na području Republike Hrvatske koji će omogućiti stanovništvu podjednake uvjete zdravstvene zaštite, naročito na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti.

Članak 14.

Načelo cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite osigurava se provođenjem objedinjenih mjera za unapređenjem zdravlja i prevencijom bolesti te liječenjem i rehabilitacijom.

Članak 15.

Načelo specijaliziranog pristupa osigurava se organiziranjem i razvijanjem posebnih specijaliziranih kliničkih, javnozdravstvenih dostignuća i znanja te njihovom primjenom u praksi.

MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 16.

Mjere zdravstvene zaštite su:

1. zaštita od ekoloških čimbenika štetnih za zdravlje uključivši sve mjere za očuvanje, unapređenje, praćenje i poboljšanje zdravstvenih i higijenskih uvjeta za život i rad čovjeka,
2. provođenje zdravstvenog odgoja, prosvjećivanje i promicanje zdravlja s ciljem unapređenja duševne i tjelesne sposobnosti osoba,
3. otkrivanje i otklanjanje uzroka bolesti, odnosno sprječavanje i suzbijanje bolesti te ozljeda i njihovih posljedica,
4. mjere i aktivnosti za sprječavanje, pravovremeno otkrivanje i suzbijanje zaraznih i kroničnih masovnih bolesti,
5. mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem (specifična zdravstvena zaštita radnika),
6. liječenje i rehabilitacija oboljelih, tjelesno i duševno oštećenih i ozlijeđenih osoba,
7. posebne mjere zdravstvene zaštite stanovništva starijeg od 65 godina života,
8. palijativna skrb za neizlječivo bolesne, odnosno umiruće,
9. osiguravanje cjelovite (preventivne, kurativne i rehabilitacijske) zdravstvene zaštite djece i mladeži te zaštite žena u vezi s planiranjem obitelji, trudnoćom, porođajem i majčinstvom,
10. opskrba lijekovima i medicinskim proizvodima za zdravstvenu zaštitu,
11. pregledi umrlih.

Članak 17.

Mjere zdravstvene zaštite provode se na temelju plana i programa mjera zdravstvene zaštite koje na prijedlog državnih zdravstvenih zavoda, donosi ministar nadležan za zdravstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnih komora.

Članak 18.

Mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem (specifična zdravstvena zaštita radnika) koje moraju osiguravati poslodavci su:

1. mjere za sprječavanje i otkrivanje profesionalnih bolesti, sprječavanje ozljeda na radu i pružanje odgovarajuće prve pomoći,
2. mjere za zaštitu zdravlja radnika koji su na radnom mjestu izloženi posebnim opasnostima za zdravlje,
3. mjere zdravstvene zaštite propisane posebnim propisima.

Članak 19.

Specifična zdravstvena zaštita radnika obuhvaća:

1. liječničke preglede radi utvrđivanja radne sposobnosti,
2. praćenje zdravstvenog stanja radnika,
3. identifikaciju i procjenu rizika za zdravlje na radnom mjestu,
4. sistematske kontrolne preglede radnika s obzirom na spol, dob i uvjete rada te pojavu profesionalnih bolesti, ozljeda na radu i kroničnih bolesti,
5. davanje savjeta o zdravlju, sigurnosti, higijeni rada, organizaciji i zaštitnim sredstvima,
6. preglede radnika koji se obvezno provode radi zaštite od štetnih utjecaja iz radnog okoliša i druge obvezne zdravstvene preglede,
7. organiziranje i pružanje prve pomoći i hitnih medicinskih intervencija na licu mjesta u procesu rada,
8. sudjelovanje u analizi ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
9. kontinuiranu skrb o boljoj prilagođenosti rada radnicima uključujući vrijeme, način i uvjete rada,
10. suradnju u obavještanju, stručnom osposobljavanju i obrazovanju u djelatnosti medicine rada, higijene rada i organizacije rada,
11. ocjenjivanje uvjeta rada na pojedinom radnom mjestu radi zaštite od profesionalnih bolesti,

12. zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjećivanje radnika,

13. provođenje medicinski programiranoga aktivnog odmora radi poboljšanja radne sposobnosti radnika,

14. sudjelovanje u mjerama rehabilitacije radnika.

Sadržaj mjera specifične zdravstvene zaštite radnika propisuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za medicinu rada, a uz suglasnost ministra nadležnog za poslove rada.

Sadržaj mjera specifične zdravstvene zaštite policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske propisuje pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove, odnosno ministar nadležan za obranu uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 20.

Specifičnu zdravstvenu zaštitu radnici ostvaruju sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu.

PRAVA I DUŽNOSTI OSOBA U OSTVARIVANJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 21.

U ostvarivanju zdravstvene zaštite svaka osoba u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja ima pravo na:

1. jednakost u cjelokupnom postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite,
2. slobodan izbor doktora medicine i doktora stomatologije,
3. zdravstvenu uslugu standardizirane kvalitete i jednakog sadržaja,
4. prvu pomoć i hitnu medicinsku pomoć kada joj je ona potrebna,
5. odbijanje liječenja od strane studenata i odbijanje svih drugih intervencija koje bi samostalno obavljali zdravstveni radnici prije položenoga stručnog ispita i ishodenog odobrenja za samostalan rad,
6. odbijanje pregleda i liječenja, osim u slučaju kada bi odbijanjem ugrozila zdravlje drugih, uključivši tu i pravo da tijekom liječenja pisanim putem zatraži promjenu doktora medicine, odnosno doktora stomatologije iz razloga koji ne mora šire obrazlagati,
7. prehranu u skladu sa svojim svjetonazorom za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi,
8. obavljanje vjerskih obreda za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi u za to predviđenome prostoru,
9. opremanje u mrtvačnici u slučaju smrti, uz primjenu vjerskih, odnosno drugih običaja vezanih uz iskaz pijeteta prema umrloj osobi.

Prilikom korištenja zdravstvene zaštite osoba ostvaruje i prava sukladno Zakonu o zaštiti prava pacijenata.

Članak 22.

Svaka osoba dužna je svoja prava na zdravstvenu zaštitu koristiti u skladu s odredbama ovoga Zakona i uputama o liječenju doktora medicine i doktora stomatologije i osobno je odgovorna zbog nepridržavanja tih uputa.

Svaka poslovno sposobna osoba dužna je poduzimati aktivnosti u cilju očuvanja i unapređenja svoga zdravlja i izbjegavati sve rizične čimbenike koji ugrožavaju život i zdravlje (uporaba opojnih droga, alkohola, duhanskih proizvoda, rizično spolno ponašanje i drugi medicinski priznati rizični čimbenici).

Pri korištenju svojih prava na zdravstvenu zaštitu svaka osoba obvezna je pridržavati se kućnog reda zdravstvene ustanove, trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odnosno privatnoga zdravstvenog radnika.

Svaka osoba ima pravo neposredno ili pisanim putem zatražiti od ravnatelja zdravstvene ustanove, uprave ili osobe ovlaštene za vođenje poslova trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odnosno privatnoga zdravstvenog radnika, zaštitu svojih prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja mu se pruža.

Ravnatelj, uprava ili osoba ovlaštena za vođenje poslova trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odnosno privatni zdravstveni radnik obvezni su bez odgađanja postupiti po prigovoru i o poduzetim mjerama pisanim putem obavijestiti osobu najkasnije u roku od osam dana.

Ako osoba nije zadovoljna poduzetim mjerama, zaštitu svojih prava može zatražiti kod ministra nadležnog za zdravstvo, nadležne komore, odnosno kod nadležnog suda.

III. ZDRAVSTVENA DJELATNOST

Članak 23.

Zdravstvena djelatnost je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja se obavlja kao javna služba i koju po stručno-medicinskoj doktrini i uz uporabu medicinske tehnologije obavljaju zdravstveni radnici pri pružanju zdravstvene zaštite, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Zdravstvenu djelatnost na području zaštite mentalnoga zdravlja mogu obavljati i nezdravstveni radnici pod uvjetima i na način koje po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske liječničke komore pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

RAZINE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Članak 24.

Zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda.

Članak 25.

Zdravstvena zaštita na primarnoj razini obuhvaća:

- praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i predlaganje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika,
- sprječavanje i otkrivanje bolesti kao i liječenje i rehabilitaciju bolesnika,

- specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te visokim učilištima na svom području,
- zdravstvenu zaštitu osoba starijih od 65 godina,
- zdravstvenu zaštitu žena,
- preventivnu zdravstvenu zaštitu rizičnih skupina i ostalih stanovnika u skladu s programima preventivne zdravstvene zaštite i organiziranjem obveznih preventivnih pregleda,
- savjetovanje, zdravstveno prosvjeđivanje i promicanje zdravlja radi njegovog očuvanja i unapređenja,
- higijensko-epidemiološku zaštitu,
- sprječavanje, otkrivanje i liječenje bolesti zubi i usta s rehabilitacijom,
- zdravstvenu rehabilitaciju djece i mladeži s poremećajima u tjelesnom i duševnom razvoju,
- patronažne posjete, zdravstvenu njegu i liječenje u kući,
- medicinu rada,
- hitnu medicinsku pomoć,
- palijativnu skrb,
- zaštitu mentalnoga zdravlja,
- opskrbu i izradu lijekova te opskrbu medicinskim proizvodima,
- sanitetski prijevoz

Zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža se kroz djelatnosti:

- opće/obiteljske medicine,
- zdravstvene zaštite predškolske djece,
- preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata,
- gerontološke-javnozdravstvene zaštite
- zdravstvene zaštite žena,
- stomatološke zdravstvene zaštite,
- higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite,
- medicine rada,
- zdravstvene zaštite mentalnoga zdravlja,
- patronažne zdravstvene zaštite,
- njege u kući bolesnika,
- hitne medicinske pomoći,
- palijativne skrbi,
- ljekarništva te
- laboratorijske dijagnostike.

Članak 26.

Zdravstvena djelatnost na primarnoj razini provodi se i organizira u timskom radu u kojem sudjeluju najmanje zdravstveni radnik visoke stručne spreme i zdravstveni radnik prvostupnik, zdravstveni radnik više ili srednje stručne spreme.

Poslove u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini obavljaju doktori medicine, specijalisti obiteljske (opće) medicine, specijalisti medicine rada, specijalisti medicine rada i sporta i specijalisti školske medicine u timu s medicinskom sestrom-medicinskim tehničarom, doktori stomatologije u timu sa stomatološkim asistentom, odnosno medicinskom sestrom-medicinskim tehničarom, specijalisti epidemiologije, zdravstvene ekologije i javnog zdravstva, specijalisti medicinske biokemije, odnosno osobe sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem medicinske biokemije u timu s osobom sa završenim preddiplomskim sveučilišnim ili stručnim studijem laboratorijske dijagnostike, odnosno laboratorijskim tehničarom te magistri farmacije u timu s farmaceutskim tehničarom.

U zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini poslove zdravstvene zaštite djece obavlja specijalist pedijatrije u timu s medicinskom sestrom – medicinskim tehničarom, poslove zdravstvene zaštite žena u vezi s trudnoćom, porođajem, materinstvom, planiranjem obitelji, ranim otkrivanjem malignih bolesti i liječenjem spolno prenosivih i drugih bolesti obavlja specijalist ginekologije u timu s medicinskom sestrom-medicinskim tehničarom ili primaljom, a poslove zaštite mentalnog zdravlja obavlja specijalist psihijatrije te nezdravstveni radnici visoke stručne spreme koji ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona.

U provođenju pojedinačnih mjera zdravstvene zaštite u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini, a posebno u zdravstvenoj zaštiti radnika, djece predškolskog i školskog uzrasta, osoba starijih od 65 godina te zaštiti mentalnog zdravlja sudjeluje i psiholog, logoped i socijalni radnik, odnosno drugi stručnjaci za pojedina specifična pitanja te zaštite.

Zdravstveni radnici u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini u timskom radu surađuju sa zdravstvenim radnicima drugih specijalnosti u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Članak 27.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu i bolničku djelatnost.

Članak 28.

Specijalističko-konzilijarna djelatnost u odnosu na zdravstvenu djelatnost na primarnoj razini obuhvaća složenije mjere i postupke u pogledu prevencije, dijagnosticiranja te liječenja bolesti i ozljeda, provođenja ambulantne rehabilitacije te medicinske rehabilitacije u kući korisnika, odnosno štićenika u ustanovama za socijalnu skrb.

Specijalističko-konzilijarna djelatnost za svoje potrebe mora imati osiguranu laboratorijsku i drugu dijagnostičku djelatnost.

Članak 29.

Bolnička djelatnost obuhvaća dijagnosticiranje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu te boravak i prehranu bolesnika u bolnicama.

Članak 30.

Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini uz obavljanje zdravstvene djelatnosti iz članka 27. ovoga Zakona obuhvaća i pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti, znanstvenoistraživački rad te izvođenje nastave na temelju ugovora za potrebe nastavnih ustanova zdravstvenog usmjerenja.

Nastava iz stavka 1. ovoga članka može se obavljati i na primarnoj i na sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti te na razini zdravstvenih zavoda.

Članak 31.

Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini obuhvaća djelatnost klinika, kliničkih bolnica i kliničkih bolničkih centara.

Članak 32.

Djelatnost zdravstvenih zavoda dio je zdravstvene djelatnosti koja se obavlja na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene djelatnosti, a obuhvaća javno-zdravstvenu djelatnost, djelatnost medicine rada, djelatnost transfuzijske medicine i djelatnost zaštite mentalnog zdravlja, i djelatnost toksikologije.

Zdravstvena djelatnost na razini državnih zdravstvenih zavoda obuhvaća javno-zdravstvenu djelatnost, djelatnost medicine rada, djelatnost transfuzijske medicine i djelatnost zaštite mentalnog zdravlja, i djelatnost toksikologije.

Zdravstvena djelatnost na razini zdravstvenih zavoda jedinica područne (regionalne) samouprave obuhvaća javnozdravstvenu djelatnost.

Članak 33.

Ljekarnička djelatnost je dio zdravstvene djelatnosti koja se obavlja na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, a obuhvaća opskrbu stanovništva lijekovima i medicinskim proizvodima u skladu s posebnim zakonom.

Ljekarnička djelatnost obavlja se samo u sklopu osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dio ljekarničke djelatnosti koji se odnosi na galenske laboratorije i laboratorije za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari obavlja se izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.

SADRŽAJ I ORGANIZACIJSKI OBLICI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

1. Uvjeti i način obavljanja zdravstvene djelatnosti

Članak 34.

Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva i privatni zdravstveni radnici pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o ustanovama i Zakonom o trgovačkim društvima.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zdravstvenu djelatnost mogu obavljati i druge pravne i fizičke osobe u skladu s posebnim zakonom.

Zdravstvenu djelatnost obavljaju i ustrojbene jedinice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske u skladu s posebnim propisima.

Članak 35.

Zdravstvena djelatnost obavlja se u sklopu osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.

Zdravstvena djelatnost može se obavljati i izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 36.

Osnovnom mrežom zdravstvene djelatnosti određuje se za područje Republike Hrvatske, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave potreban broj zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava te privatnih zdravstvenih radnika s kojima Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite.

Članak 37.

Mjerila za određivanje osnovne mreže zdravstvene djelatnosti utvrđuju se planom zdravstvene zaštite uvažavajući:

- zdravstveno stanje, broj, dobnu i socijalnu strukturu stanovništva,
- jednake uvjete, odnosno mogućnosti za korištenje zdravstvenih usluga,
- potreban opseg pojedine djelatnosti iz članka 24. ovoga Zakona,
- stupanj urbanizacije područja, prometne povezanosti, specifičnosti naseljenosti te dostupnosti na demografski ugroženim područjima, osobito na otocima,
- utjecaj okoliša na zdravlje stanovništva i
- gospodarske mogućnosti.

Članak 38.

Osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju Zavoda, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, nadležnih komora i predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave donosi Vlada Republike Hrvatske.

Ako tijelo iz stavka 1. ovoga članka u roku od 60 dana od dana kada je zatraženo, ministru nadležnom za zdravstvo ne dostavi mišljenje o osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti, smatra se da je dalo pozitivno mišljenje.

Članak 39.

Zdravstvena djelatnost mora biti organizirana tako da je stanovništvu Republike Hrvatske uvijek osigurana i dostupna hitna medicinska pomoć, uključivši hitan prijevoz.

2. Osnivanje i organiziranje zdravstvenih ustanova

Članak 40.

Državni zdravstveni zavod, kliniku kao samostalnu ustanovu, kliničku bolnicu i klinički bolnički centar može osnovati Republika Hrvatska.

Opću bolnicu može osnovati županija.

Specijalnu bolnicu može osnovati županija, grad i druga pravna osoba.

Dom zdravlja, ustanovu za hitnu medicinsku pomoć i zavod za javno zdravstvo može osnovati županija.

Polikliniku, lječilište, ustanovu za zdravstvenu njegu, ustanovu za palijativnu skrb i ljekarničku ustanovu mogu osnovati županija i druga pravna i fizička osoba.

Članak 41.

Zdravstvena ustanova čiji je osnivač pravna osoba te zdravstvena ustanova čiji je osnivač fizička osoba ne može obavljati djelatnost državnih zdravstvenih zavoda.

Zdravstvena ustanova čiji je osnivač pravna osoba, osim županije, te zdravstvena ustanova čiji je osnivač fizička osoba ne može obavljati cjelovitu djelatnost zdravstvenih zavoda, doma zdravlja i ustanove za hitnu medicinsku pomoć.

Članak 42.

Osnivač zdravstvene ustanove donosi akt o osnivanju koji naročito sadrži:

- naziv, odnosno ime te sjedište, odnosno prebivalište osnivača,
- naziv i sjedište zdravstvene ustanove,
- djelatnost zdravstvene ustanove,
- uvjete i način osiguranja prostora i opreme,
- odredbe o sredstvima koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada te načinu njihova pribavljanja ili osiguranja,

- prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se zdravstvena ustanova osniva,
- tijela zdravstvene ustanove te odredbe o upravljanju zdravstvenom ustanovom i vođenju njezinih poslova,
- rok za donošenje statuta.

Članak 43.

Osnivač zdravstvene ustanove dužan je od ministarstva nadležnog za zdravstvo zatražiti ocjenu sukladnosti akta o osnivanju sa Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

Članak 44.

Zahtjevu za ocjenu sukladnosti akta o osnivanju osnivač zdravstvene ustanove obavezan je priložiti mišljenje o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti.

Mišljenje o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti daju Zavod i nadležna komora.

Mišljenje o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove izvan mreže osnovne zdravstvene djelatnosti daje nadležna komora.

Postupak i način davanja mišljenja Zavoda o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti određuje se općim aktom koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Postupak i način davanja mišljenja komore o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti, odnosno izvan mreže osnovne zdravstvene djelatnosti određuje se općim aktom koji donosi komora uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 45.

Ministarstvo nadležno za zdravstvo rješenjem utvrđuje da je akt o osnivanju zdravstvene ustanove u skladu s ovim Zakonom.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 46.

Zdravstvena ustanova prije početka rada upisuje se u sudski registar.

Upisom u sudski registar zdravstvena ustanova stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 47.

Zdravstvena ustanova ne može započeti s radom dok ministar nadležan za zdravstvo rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za početak rada s obzirom na prostor, radnike i medicinsko--tehničku opremu.

Uvjete u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora.

Pravilnik o kategorizaciji medicinsko-tehničke opreme zdravstvenih ustanova donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Zahtjev za izdavanjem rješenja o početku rada osnivač je obvezan podnijeti u roku od godine dana od dana izdavanja rješenja iz članka 45. ovoga Zakona.

Članak 48.

Odredbe članka 43. do 47. ovoga Zakona primjenjuju se i u slučaju proširenja ili promjene djelatnosti.

Članak 49.

Promjena djelatnosti zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska ne može se obaviti bez suglasnosti ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 50.

Zdravstvena ustanova prestaje s radom ako:

- osnivač donese odluku o prestanku rada,
- više ne postoji potreba za obavljanjem djelatnosti za koju je osnovana, a nema mogućnosti da se preustroji za obavljanje druge zdravstvene djelatnosti,
- ne ispunjava zakonom propisane uvjete za obavljanje djelatnosti.

Prijedlog za prestanak rada zdravstvene ustanove može podnijeti osnivač, nadležna komora te Zavod za zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti.

Rješenje o prestanku rada zdravstvene ustanove donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Zdravstvena ustanova gubi svojstvo pravne osobe upisom brisanja iz sudskog registra ustanova.

Članak 51.

Sredstva za rad zdravstvena ustanova u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti može ostvariti:

- ugovorom sa Zavodom,

- ugovorom s ministarstvom nadležnim za zdravstvo, odnosno drugim tijelima državne vlasti za poslove koji se na osnovi zakona financiraju iz državnog proračuna,
- ugovorom sa fakultetima i drugim visokim učilištima zdravstvenog usmjerenja,
- iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju,
- ugovorom s jedinicom područne (regionalne) samouprave,
- ugovorom s jedinicom lokalne samouprave,
- ugovorom s dobrovoljnim osigurateljima,
- ugovorom s pravnom osobom o višem standardu smještaja za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi u odnosu na standard određen propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju,
- ugovorom s trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama za provedbu posebnih projekata,
- iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite,
- iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

Zdravstvena ustanova izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti, sredstva za rad može ostvariti po osnovama iz stavka 1. ovoga članka, izuzev osnova iz podstavka 1. toga stavka, a sukladno aktu o osnivanju i statutu zdravstvene ustanove.

Članak 52.

Ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak, taj gubitak pokriva osnivač sukladno Zakonu o ustanovama.

3. Tijela zdravstvene ustanove

Upravno vijeće

Članak 53.

Upravno vijeće upravlja zdravstvenom ustanovom i nadzire rad uprave.

Upravu zdravstvene ustanove iz stavka 1. ovoga članka sukladno statutu zdravstvene ustanove čine ravnatelj, zamjenik, odnosno pomoćnik ravnatelja, a u bolničkim zdravstvenim ustanovama i glavna medicinska sestra bolnice.

Upravno vijeće zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska ima pet članova i čine ga predstavnici:

- osnivača (predsjednik i 2 člana),
- radnika ustanove (2 člana).

Upravno vijeće zdravstvene ustanove čiji je osnivač županija i grad ima pet članova i čine ga predstavnici:

- osnivača (predsjednik i 2 člana),
- radnika ustanove (2 člana).

Članove upravnog vijeća iz stavka 3. podstavka 1. ovoga članka imenuje osnivač na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo, a članove upravnog vijeća iz stavka 4. podstavka 1. ovoga članka imenuje osnivač na prijedlog pročelnika ureda upravnog tijela županije nadležnog za zdravstvo.

Jednog člana upravnog vijeća iz podstavka 2. stavka 3. i 4. ovoga članka imenuje radničko vijeće zdravstvene ustanove, a jednog člana stručno vijeće zdravstvene ustanove iz redova radnika ustanove s visokom stručnom spremom.

Iznimno od stavka 4. ovoga članka, upravno vijeće doma zdravlja ima sedam članova i čine ga:

- predstavnici osnivača (predsjednik i 3 člana),
- predstavnici doma zdravlja (3 člana i to jedan član kojeg imenuje radničko vijeće, jedan član kojeg imenuje stručno vijeće i jedan član – zakupac jedinice zakupa doma zdravlja koji je izabran većinom glasova zakupaca toga doma zdravlja).

Članovi upravnog vijeća moraju imati visoku stručnu spremu.

Uvjet iz stavka 8. ovoga članka ne odnosi se na člana upravnog vijeća kojeg imenuje radničko vijeće zdravstvene ustanove.

Mandat članova upravnog vijeća traje četiri godine.

Visinu naknade za rad članova upravnog vijeća utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo, a isplaćuje se iz sredstava zdravstvene ustanove.

Članak 54.

Upravno vijeće zdravstvene ustanove:

- donosi statut uz suglasnost osnivača,
- donosi druge opće akte,
- donosi program rada i razvoja,
- nadzire izvršenje programa rada i razvoja zdravstvene ustanove,
- donosi financijski plan i završni račun,

- analizira financijsko poslovanje zdravstvene ustanove najmanje jedanput mjesečno,
  - u slučaju gubitka u poslovanju zdravstvene ustanove bez odgađanja obavještava osnivača,
- predlaže osnivaču promjenu ili proširenje djelatnosti,
- donosi odluke u drugom stupnju u predmetima u kojima se odlučuje o pojedinim pravima radnika,
- raspravlja i odlučuje o izvješćima ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca,
- obavlja i druge statutom propisane poslove.

Iznimno od odredbe stavka 1. postavka 1. ovoga članka, statut zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska donosi upravno vijeće uz suglasnost ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

Ravnatelj

Članak 55.

Ravnatelj zdravstvene ustanove imenuje se na temelju natječaja.

Ravnatelja zdravstvene ustanove imenuje i razrješuje upravno vijeće.

Ravnatelj zdravstvene ustanove mora imati visoku stručnu spremu te najmanje pet godina radnog iskustva u struci i ispunjavati druge uvjete propisane aktom o osnivanju, odnosno statutom.

Ako ravnatelj zdravstvene ustanove nema visoku stručnu spremu zdravstvenog usmjerenja, njegov zamjenik ili pomoćnik mora imati visoku stručnu spremu zdravstvenog usmjerenja i najmanje pet godina radnog iskustva.

Zamjenika ravnatelja imenuje i razrješuje upravno vijeće zdravstvene ustanove na prijedlog ravnatelja.

U kliničkim ustanovama ravnatelj mora imati pomoćnika za nastavu.

Mandat ravnatelja traje četiri godine. Po isteku mandata ista osoba može, na temelju natječaja ponovno biti imenovana za ravnatelja.

Članak 56.

Iznimno od odredbe članka 55. stavka 2. ovoga Zakona, ravnatelja zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje upravno vijeće uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 57.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa zdravstvenu ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada.

Ravnatelj podnosi upravnom vijeću pisano izvješće o cjelokupnom poslovanju zdravstvene ustanove jednom tromjesečno.

Ravnatelj sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava odlučivanja.

Članak 58.

Ravnatelj može biti razriješen i prije isteka vremena na koje je imenovan.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata za koji je izabran ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva,
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
- ne izvršava ugovorne obveze prema Zavodu,
- ne provodi program rada i razvoja zdravstvene ustanove koji je donijelo upravno vijeće,
- ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak koji pokriva osnivač sukladno članku 52. ovoga Zakona, osim u slučaju gubitka zbog kašnjenja u dinamici ostvarivanja planiranih prihoda,
- u svojem radu krši propise i opće akte zdravstvene ustanove ili neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa u suprotnosti s njima,
- svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči zdravstvenoj ustanovi veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti ustanove,
- ako je nalazom zdravstvene inspekcije ustanovljena povreda propisa i općih akata zdravstvene ustanove ili nepravilnost u radu ravnatelja.

Ako upravno vijeće ne razriješi ravnatelja iz razloga propisanih u stavku 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana saznanja za neki od razloga, rješenje o razrješenju ravnatelja donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 59.

Ravnatelj je dužan tromjesečno ministru nadležnom za zdravstvo podnijeti pisano izvješće o broju osoba umrlih u zdravstvenoj ustanovi te o broju izvršenih obdukcija.

U izvanrednim okolnostima, ako je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite ili postoji neposredna opasnost po život i zdravlje osoba ravnatelj je dužan o tim okolnostima bez odgađanja obavijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručno vijeće

Članak 60.

Stručno vijeće imenuje ravnatelj i čine ga najmanje voditelji ustrojbenih jedinica ustanove sukladno članku 67.a i 67.b ovoga Zakona.

U radu stručnog vijeća mogu sudjelovati i zdravstveni suradnici.

Ravnatelj doma zdravlja u stručno vijeće imenuje zdravstvene radnike – zakupce jedinica zakupa doma zdravlja, a najmanje jednog zdravstvenog radnika – zakupca jedinice zakupa doma zdravlja koji je izabran većinom glasova zakupaca toga doma zdravlja.

Članak 61.

Ravnatelj zdravstvene ustanove ne može biti predsjednik niti član stručnog vijeća.

Stručno vijeće sastaje se najmanje jedanput u 30 dana.

Članak 62.

Stručno vijeće zdravstvene ustanove:

- raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada ustanove,
- predlaže stručna rješenja u sklopu djelatnosti zdravstvene ustanove,
- predlaže stručne temelje za program rada i razvoja zdravstvene ustanove,
- predlaže mjere za unapređenje kvalitete rada u zdravstvenoj ustanovi,
  - daje upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvoj zdravstvene djelatnosti,
  - predlaže ravnatelju i upravnom vijeću usklađenje stručnog rada zdravstvene ustanove s financijskim mogućnostima,
- predlaže specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika te stručno usavršavanje iz područja uže specijalnosti zdravstvenih radnika za potrebe zdravstvene ustanove,
- predlaže upravnom vijeću obavljanje poslova zdravstvenih radnika izvan punog radnog vremena u slučajevima od posebnog interesa za građane i rad zdravstvene ustanove,

- skrbi o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih radnika ustanove,
- obavlja i druge poslove propisane statutom.

Stručni kolegij

Članak 63.

Stručni kolegij jest tijelo koje u svakoj zdravstvenoj djelatnosti zdravstvene ustanove razmatra pitanja iz područja stručnog rada te djelatnosti.

Sastav i način rada stručnog kolegija uređuje se statutom zdravstvene ustanove.

Etičko povjerenstvo

Članak 64.

Etičko povjerenstvo zdravstvene ustanove jest tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti ustanove na načelima medicinske etike i deontologije.

Etičko povjerenstvo imenuje upravno vijeće i sačinjava ga najmanje pet članova, od toga jedna trećina članova suprotnog spola, s time da najmanje jedan član etičkog povjerenstva treba biti predstavnik nemedicinskih struka i najmanje jedan član koji nije radnik zdravstvene ustanove.

Upravno vijeće imenuje i zamjenike članova etičkog povjerenstva.

Broj članova i sastav etičkog povjerenstva sukladno odredbama stavka 2. i 3. ovoga članka uređuje se statutom zdravstvene ustanove.

Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka zdravstvena ustanova čiji je osnivač pravna i fizička osoba može ovlastiti etičko povjerenstvo druge zdravstvene ustanove.

Etičko povjerenstvo donosi poslovnik o svome radu.

Članak 65.

Etičko povjerenstvo zdravstvene ustanove:

- prati primjenu etičkih i deontoloških načela zdravstvene struke u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove,
- podstavak brisan,
- odobrava znanstvena istraživanja u zdravstvenoj ustanovi,
- podstavak brisan,
- nadzire uzimanje dijelova ljudskog tijela nakon obdukcije u medicinske i znanstveno-nastavne svrhe,

- rješava i druga etička pitanja u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove.

Povjerenstvo za lijekove

Članak 65.a

Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove jest tijelo koje osigurava provedbu svih aktivnosti vezanih za primjenu lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi. Povjerenstvo za lijekove imenuje upravno vijeće i čini ga najmanje pet članova koji se imenuju iz redova specijalista medicine, stomatologije ili farmacije.

Sastav i broj članova Povjerenstva za lijekove, sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka, uređuje se statutom zdravstvene ustanove.

Povjerenstvo za lijekove donosi poslovnik o svome radu.

Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove:

- nadzire ispitivanje lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi,
- dostavlja upravnom vijeću i ravnatelju zdravstvene ustanove tromjesečno financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova koja se provode u zdravstvenoj ustanovi,
- koordinira aktivnosti vezano uz prijave nuspojava lijekova i medicinskih proizvoda nadležnom tijelu,
- prati potrošnju lijekova i medicinskih proizvoda te predlaže mjere za racionalnu uporabu lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi.

4. Akti zdravstvenih ustanova

Članak 66.

Akti zdravstvenih ustanova su statut i drugi opći akti.

Statut je osnovni opći akt zdravstvene ustanove kojim se osobito uređuje:

- organizacija zdravstvene ustanove,
- način odlučivanja ravnatelja i upravnog vijeća, po kojem ravnatelj donosi sve odluke u svezi s poslovanjem u zdravstvenoj ustanovi, osim odluka propisanih u članku 54. ovoga Zakona,
- druga prava i obveze ravnatelja i upravnog vijeća,
- način izbora, sastav i rad stručnog kolegija,
- druga pitanja važna za obavljanje zdravstvene djelatnosti, kao i za rad i poslovanje zdravstvene ustanove.

Članak 67.

Upravljanje i akti zdravstvenih ustanova čiji je osnivač pravna osoba, osim zdravstvenih ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne)

samouprave te zdravstvenih ustanova čiji je osnivač fizička osoba uređuju se aktom o osnivanju, odnosno statutom zdravstvene ustanove, sukladno Zakonu o ustanovama.

5. Unutarnji ustroj kliničkih i bolničkih zdravstvenih ustanova

Članak 67. a

U kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama ustrojavaju se klinike i klinički zavodi.
U klinikama ustrojavaju se zavodi ili odjeli.
U kliničkim zavodima ustrojavaju se odjeli.
Uvjete za ustroj zavoda i odjela u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 67.b

U općim i specijalnim bolnicama ustrojavaju se odjeli.
Uvjete za ustroj odjela u općim i specijalnim bolnicama pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

IV. ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PRIMARNOJ RAZINI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

1. Dom zdravlja

Članak 68.

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu određenog područja u sklopu zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini.

Na području županije osniva se najmanje jedan dom zdravlja, a na području Grada Zagreba najmanje tri doma zdravlja.

Dom zdravlja obvezno se osniva na otocima: Braču, Cresu, Hvaru, Korčuli, Krku, Lošinj, Pagu, Rabu i Visu.

Članak 69.

Dom zdravlja u svom sastavu mora imati obiteljsku (opću) medicinu, stomatološku zdravstvenu zaštitu, zdravstvenu zaštitu žena, dojenčadi i predškolske djece i starijih osoba, zaštitu mentalnog zdravlja i patronažnu zdravstvenu zaštitu.

Dom zdravlja mora osigurati i hitnu medicinsku pomoć, medicinu rada, zdravstvenu njegu, palijativnu skrb bolesnika, laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku te sanitetski prijevoz i ljekarničku djelatnost, ako obavljanje tih djelatnosti nije drukčije organizirano.

Dom zdravlja može organizirati radne jedinice za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka, u skladu s osnovnom mrežom zdravstvene djelatnosti.

Dom zdravlja može organizirati, u skladu s osnovnom mrežom zdravstvene djelatnosti, radne jedinice za obavljanje pojedinih specijalističkih djelatnosti, ako to zahtijevaju posebne potrebe s obzirom na zdravstveno stanje stanovništva i kada bi pružanje zdravstvene zaštite u poliklinici ili bolnici otežavalo provođenje te zaštite.

Stavak 5 brisan.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na područjima sa specifičnim potrebama pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu, u skladu sa osnovnom mrežom zdravstvene djelatnosti u domu zdravlja mogu se organizirati i rodilište te stacionar za dijagnostiku i liječenje akutnih bolesnika.

Članak 70.

Dio djelatnosti doma zdravlja može se obavljati u privatnoj praksi davanjem u zakup dijelova domova zdravlja (u daljnjem tekstu: jedinica zakupa) zdravstvenim radnicima koji ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.

Privatna praksa iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u djelatnostima obiteljske (opće) medicine, stomatološke zdravstvene zaštite, zdravstvene zaštite žena, dojenčadi i predškolske djece, zaštite mentalnog zdravlja, ljekarničke djelatnosti te laboratorijske dijagnostike.

Članak 71.

Privatna praksa iz članka 70. stavka 1. ovoga Zakona ne može se obavljati u sljedećim djelatnostima doma zdravlja:

- podstavak brisan,
- patronažna zdravstvena zaštita,
- hitna medicinska pomoć,
- zdravstvena njega i palijativna skrb bolesnika,
- podstavak brisan,
- rodilištu,
- stacionaru za privremeni smještaj bolesnika.

Članak 72.

Jedinica zakupa daje se u zakup zdravstvenom radniku visoke stručne spreme koji ispunjava uvjete iz članka 139. ovoga Zakona, propisane za obavljanje privatne prakse za zdravstvene radnike visoke stručne spreme.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, jedinica zakupa daje se u zakup zdravstvenom radniku više ili srednje stručne spreme koji ispunjava uvjete iz članka 141. ovoga Zakona, propisane za obavljanje privatne prakse za zdravstvene radnike više ili srednje stručne spreme i to za obavljanje odgovarajuće djelatnosti iz članka 70. ovoga Zakona.

Članak 73.

Na ugovor o radu zdravstvenog radnika koji je do zakupa jedinice zakupa radio u timu sa zdravstvenim radnikom iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se propisi radnog prava o prijenosu ugovora o radu na novog poslodavca.

Članak 74.

Dom zdravlja može sklopiti zajednički ugovor o zakupu sa zakupcima dviju ili više jedinica zakupa, ako oni za to pokažu interes (grupna praksa).

Ako u pojedinoj jedinici zakupa rade dva ili više zdravstvenih radnika visoke ili srednje stručne spreme ti radnici zaključuju ugovor o zakupu u obliku grupne prakse i zajednički ugovor o provođenju zdravstvene zaštite sa Zavodom.

Članak 75.

Posebni uvjeti i postupak za davanje u zakup jedinica zakupa utvrđuju se pravilnikom koji uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Na sklapanje, valjanost, prestanak ili drugo pitanje u vezi s ugovorom o zakupu jedinice zakupa koje nije uređeno ovim zakonom ili propisom iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se opći propisi obveznog prava.

2. Ustanova za hitnu medicinsku pomoć

Članak 76.

Ustanova za hitnu medicinsku pomoć jest zdravstvena ustanova koja provodi mjere hitne medicinske pomoći i osigurava prijevoz oboljelih, stradalih i ozlijeđenih u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu i pruža medicinsku pomoć za vrijeme prijevoza.

Članak 77.

Sanitetski prijevoz mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje imaju odobrenje ministra nadležnog za zdravstvo za obavljanje te djelatnosti.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Uvjete za obavljanje djelatnosti sanitetskog prijevoza iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Na zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga primjenjuju se posebni propisi.

Članak 78.

Uvjete, organizaciju i način rada hitne medicinske pomoći utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

3. Ustanova za zdravstvenu njegu

Članak 79.

Ustanova za zdravstvenu njegu jest zdravstvena ustanova koja provodi zdravstvenu njegu i rehabilitaciju bolesnika po uputama doktora medicine.

Ustanova iz stavka 1. ovoga članka može sukladno izvješću patronažne sestre i prema uputama doktora medicine privremeno stacionarno zbrinjavati bolesnike kojima je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija.

4. Ljekarnička ustanova

Članak 80.

Ljekarnička ustanova jest zdravstvena ustanova koja obavlja ljekarničku djelatnost sukladno posebnom zakonu.

5. Ustanova za palijativnu skrb

Članak 81.

Ustanova za palijativnu skrb jest zdravstvena ustanova koja ima palijativni inetrdisciplinarni tim kućnih posjeta (liječnik, medicinska sestra, fizikalni terapeut, socijalni radnik s posebnom naobrazbom za pristup umirućem) ambulantu za bol i palijativnu skrb te dnevni boravak.

V. ZDRAVSTVENE USTANOVE NA SEKUNDARNOJ RAZINI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

1. Poliklinika

Članak 82.

Poliklinika jest zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.

Poliklinika se osniva kao zdravstvena ustanova ili kao dio zdravstvene ustanove.

Poliklinika ovisno o djelatnostima za koje se osniva može osigurati uvjete za dnevnu bolnicu.

Kad se poliklinika osniva kao samostalna zdravstvena ustanova, djelatnost mora obavljati najmanje u dvije ordinacije različitih ili istih specijalističkih ili užih specijalističkih djelatnosti, odnosno u jednoj ordinaciji specijalističke, odnosno uže specijalističke djelatnosti i laboratoriju.

Poliklinika mora za svaku svoju djelatnost zapošljavati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme najmanje jednog doktora medicine, odnosno stomatologije specijalista odgovarajuće grane specijalnosti, ovisno o djelatnostima poliklinike.

Ako poliklinika ima medicinsko-biokemijski laboratorij mora zapošljavati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme najmanje jednog doktora medicine i jednog diplomiranog inženjera medicinske biokemije specijalista.

2. Bolnica

Članak 83.

Bolnica jest zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika te osigurava boravak i prehranu bolesnika.

Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u općim i specijalnim bolnicama.

Članak 84.

Opća bolnica jest zdravstvena ustanova koja obavlja najmanje djelatnosti kirurgije, interne medicine, pedijatrije te ginekologije i porodiljstva i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Ako u gradu opće bolnice bolničku djelatnost obavlja i specijalna bolnica za dječje bolesti, odnosno za ginekologiju i porodiljstvo, opća bolnica ne mora imati radnu jedinicu za pedijatriju, odnosno za ginekologiju i porodiljstvo.

Članak 85.

Specijalna bolnica jest zdravstvena ustanova za specijalističko-konzilijarno i bolničko liječenje određenih bolesti ili određenih dobnih skupina stanovništva, koja osim uvjeta iz članka 86. ovoga Zakona ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Članak 86.

Bolnica mora u svom sastavu imati jedinice za:

- specijalističko-konzilijarno liječenje,
- radiološku, laboratorijsku i drugu medicinsko-laboratorijsku dijagnostiku,
- opskrbu lijekovima i medicinskim proizvodima,
- hitnu medicinsku pomoć, ako to zahtijeva priroda njezina rada.

Bolnica mora imati osiguranu:

- medicinsku rehabilitaciju,

- patologiju,
- citološku i mikrobiološku dijagnostiku,
- opskrbu krvlju i krvnim pripravcima te anesteziologiju ako to zahtijeva priroda njezina rada.

Članak 87.

Kategorije bolnica s obzirom na opseg njihovog stručnog rada, kapacitete, organizaciju rada te zastupljenost stručnih jedinica, kadrova, prostora i opreme za razvrstavanje bolnica u kategorije pravilnikom određuje ministar nadležan za zdravstvo.

Postupak i način akreditacije bolnica za razvrstavanje prema kvaliteti rada pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

Članak 88.

Iznimno od članka 85. ovoga Zakona specijalne bolnice mogu osigurati mjere socijalne skrbi u skladu s propisima iz područja socijalne skrbi.

Troškovi mjera iz stavka 1. ovoga članka podmiruju se iz sredstava socijalne skrbi.

Specijalne bolnice mogu pružati zdravstvene usluge u turizmu u skladu s posebnim propisima.

3. Lječilište

Članak 89.

Lječilište jest zdravstvena ustanova u kojoj se prirodnim ljekovitim izvorima provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalistička i bolnička rehabilitacija.

Lječilište može pružati zdravstvene usluge u turizmu u skladu s posebnim propisima.

VI. ZDRAVSTVENE USTANOVE NA TERCIJARNOJ RAZINI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Kliničke ustanove

Članak 90.

Kliničke ustanove su klinika, klinička bolnica i klinički bolnički centar.

Klinika jest zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove koja uz obavljanje zdravstvene djelatnosti iz članka 27. ovoga Zakona obavlja najsloženije oblike zdravstvene zaštite iz neke specijalističko-konzilijarne djelatnosti te se u njoj izvodi nastava visokih učilišta i provodi znanstvenoistraživački rad za djelatnost za koju je osnovana.

Klinički zavod jest dio zdravstvene ustanove koji ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, a obavlja djelatnost dijagnostike.

Klinička bolnica jest opća bolnica u kojoj najmanje dvije od navedenih djelatnosti (interna medicina, kirurgija, pedijatrija, ginekologija i porodiljstvo) nose naziv klinika kao i najmanje još dvije druge djelatnosti drugih specijalnosti, odnosno dijagnostike.

Klinički bolnički centar jest opća bolnica u kojoj osim naziva klinika za djelatnost interne medicine, kirurgije, pedijatrije, ginekologije i porodiljstva, naziv klinika ima više od polovice ostalih specijalnosti i u kojima se izvodi više od polovice nastavnog programa medicinskog, stomatološkog, odnosno farmaceutsko-biokemijskog fakulteta.

Članak 91.

U kliničkim ustanovama organizira se nastava za studente visokih učilišta te dodiplomska i poslijediplomska nastava.

Kliničke ustanove ovlaštene su i obvezne organizirati i provoditi specijalističko usavršavanje i usavršavanje iz područja užih specijalnosti zdravstvenih radnika.

Članak 92.

Uvjete koje moraju ispunjavati klinike, kliničke bolnice i klinički bolnički centri za dodjelu naziva klinička ustanova utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za znanost.

Naziv klinička ustanova iz stavka 1. ovoga članka dodjeljuje ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnoga visokog učilišta.

Stjecanjem, odnosno gubitkom uvjeta za naziv klinika, klinička bolnica i klinički bolnički centar te dodjelom odgovarajućeg naziva zdravstvenoj ustanovi ili njenom dijelu ne prenose se osnivačka prava nad zdravstvenom ustanovom.

Članak 93.

Iznimno, zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uvjete iz članka 92. ovoga Zakona, visoko učilište zdravstvenoga usmjerenja ugovorom može povjeriti obavljanje dijela nastave uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Ustanovi iz stavka 1. ovoga članka ministar nadležan za zdravstvo dodjeljuje naziv suradne ustanove kliničkog bolničkog centra, kliničke bolnice, odnosno klinike.

Uvjete za dodjelu naziva suradne ustanove iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Ministar nadležan za zdravstvo može odobriti izvođenje nastave, posebno dijelova praktičnog rada na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti pod uvjetom sklopljenoga ugovora s visokim učilištem zdravstvenog usmjerenja.

Članak 94.

Nastavnici i osobe u suradničkim zvanjima – zdravstveni radnici koji izvode nastavu u zdravstvenim ustanovama za potrebe visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja mogu

zasnovati istodobno radni odnos s jednom zdravstvenom ustanovom i s jednim ili najviše dva visoka učilišta zdravstvenog usmjerenja na način da u zdravstvenoj ustanovi, odnosno visokom učilištu obavljaju poslove s nepunim radnim vremenom, tako da njihovo puno radno vrijeme iznosi najviše 40 sati tjedno.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nastavnici i osobe u suradničkim zvanjima – zdravstveni radnici koji imaju sklopljen ugovor sa Zavodom mogu istodobno zasnovati radni odnos s jednim visokim učilištem tako da njihovo puno radno vrijeme iznosi najviše 40 sati tjedno.

Zdravstvena ustanova i visoko učilište zdravstvenog usmjerenja ugovorom uređuju pitanja iz radnog odnosa u izvođenju nastave.

Članak 95.

Fakultet zdravstvenog usmjerenja može u skladu sa posebnim zakonom osnovati unutarnje organizacijske cjeline u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost za potrebe fakultetske nastave.

Unutarnje organizacijske cjeline iz stavka 1. ovoga članka osnivaju se i njihov rad uređuje se uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Za obavljanje zdravstvene djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka fakultet zdravstvenog usmjerenja ostvaruje sredstva ugovorom sa Zavodom.

VII. ZDRAVSTVENI ZAVODI

Članak 96.

Zdravstveni zavodi su državni zdravstveni zavodi i zavodi za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave.

Državni zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove za obavljanje stručnih i znanstvenoistraživačkih zdravstvenih djelatnosti iz okvira prava i dužnosti Republike Hrvatske na području javnozdravstvene djelatnosti, medicine rada, transfuzijske medicine te mentalnog zdravlja i toksikologije.

Državni zdravstveni zavodi su Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, Hrvatski zavod za medicinu rada i Hrvatski zavod za mentalno zdravlje i Hrvatski zavod za toksikologiju..

U sklopu djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka državni zdravstveni zavodi obvezni su u utvrđenom djelokrugu rada obavljati i druge poslove na zahtjev ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Zavodi za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave su zdravstvene ustanove za obavljanje stručnih i znanstvenoistraživačkih zdravstvenih djelatnosti iz okvira prava i dužnosti jedinica područne (regionalne) samouprave na području javnozdravstvene djelatnosti.

Zavodi za javno zdravstvo u kojima se obavlja nastava iz područja javno-zdravstvenih djelatnosti, odnosno koji su nastavna baza medicinskih fakulteta imaju pravo na dodatak svom nazivu – nastavni zavodi za javno zdravstvo.

1. Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Članak 97.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo jest zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti.

Javnozdravstvena djelatnost obuhvaća: epidemiologiju karantenskih i drugih zaraznih bolesti, mikrobiologiju, epidemiologiju kroničnih masovnih bolesti, imunizaciju, sanitaciju, socijalnu medicinu i zdravstvenu statistiku, zdravstveno prosvjeđivanje s promicanjem zdravlja i prevencije bolesti, zdravstvenu ekologiju, školsku medicinu, prevenciju ovisnosti.

Članak 98.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo obavlja sljedeće poslove:

- predlaže i provodi istraživanja iz područja zdravstva u svrhu praćenja, analize i ocjene zdravstvenog stanja stanovništva te iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi,
- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva,
- zdravstveno-odgojnim i drugim aktivnostima te promicanjem zdravlja čuva i unapređuje zdravlje stanovništva,
- planira, predlaže, koordinira i prati specifičnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te na visokim učilištima,
- prati i analizira epidemiološko stanje, predlaže, organizira i provodi preventivne i protuepidemijske mjere,
- planira, nadzire i evaluira provođenje obveznih imunizacija,
- planira i nadzire mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku uključujući sudjelovanje u provedbi i organizaciji među-laboratorijskih usporednih testova na nacionalnoj i međunarodnoj razini te obavlja potvrdne analize,
- prati, analizira, proučava i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe kao i onih namijenjenih međunarodnom prometu,
- prati i evaluira prehrambeno stanje stanovništva te predlaže javnozdravstvene mjere za unapređenje prehrane,

- ispituje, prati, analizira i ocjenjuje utjecaj čimbenika okoliša na zdravlje ljudi te predlaže i sudjeluje u provođenju mjera za sprječavanje njihovih štetnih djelovanja,
- predlaže program mjera zdravstvene zaštite i sudjeluje u izradi nomenklature usluga i poslova,
- nadzire i evaluira provođenje preventivnih programa te drugih mjera zdravstvene zaštite,
  - obavlja dio poslova preventivne zdravstvene zaštite za Hrvatsku vojsku,
  - prati, proučava i izvješćuje o zdravstvenom stanju hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- planira, predlaže i provodi aktivnosti na uspostavi, razvoju i upravljanju zdravstvenim informacijskim sustavom,
- sudjeluje u školovanju zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja javnog zdravstva,
- vodi državne javnozdravstvene registre te nadzire prikupljanje podataka i koordinira rad ostalih registara u zdravstvu,
- provodi zdravstveni odgoj i prosvjećivanje stanovništva o bolestima ovisnosti,
- prikuplja podatke i evidencije iz područja bolesti ovisnosti (uključujući duhan, alkohol i psihoaktivne droge),
- oblikuje doktrinu u liječenju bolesti ovisnosti i nadzire njenu primjenu,
- daje prethodno mišljenje ministru nadležnom za zdravstvo na posebne programe mjera za suzbijanje i sprječavanje bolesti ovisnosti,
- sudjeluje u organizaciji i provedbi trajne izobrazbe zdravstvenih i drugih radnika na području suzbijanja i liječenja bolesti ovisnosti.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo koordinira, stručno usmjerava i nadzire rad zavoda za javno zdravstvo županija.

Članak 99.

Brisan.

Članak 100.

Zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave obavlja sljedeće poslove:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima na svom području,

- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za svoje područje,
- prati, proučava i izvješćuje o zdravstvenom stanju hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na svojem području,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva uključujući bolesti ovisnosti, na razini jedinica područne (regionalne) samouprave za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev poglavarstva jedinice područne (regionalne) samouprave prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na tom području,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući bolesti ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u obrazovanju zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja javnog zdravstva,
- obavlja i druge poslove iz područja javnozdravstvene djelatnosti za potrebe jedinice područne (regionalne) samouprave.

2. Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu

Članak 101.

Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu jest zdravstvena ustanova koja obavlja transfuzijsku djelatnost.

Transfuzijska djelatnost obuhvaća promidžbu i organizaciju davalaštva, prikupljanje krvi i prikupljanje plazme za preradu, preradu plazme, testiranje krvi, osiguranje potreba za krvnim pripravcima i lijekovima proizvedenim iz krvi, osiguranje kvalitete krvnih pripravaka, distribuciju pripravaka, dijagnostička ispitivanja, terapijske postupke, kontrolu i nadzor transfuzijskog liječenja, prikupljanje matičnih stanica, tipizaciju tkiva i konzultaciju u kliničkoj medicini.

Uz Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu transfuzijsku djelatnost obavljaju i jedinice transfuzijske medicine u bolnicama.

Članak 102.

Promidžbu davalaštva, planiranje potreba za lijekove proizvedene iz krvi i organizaciju akcija darivanja krvi obavljaju Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu i Hrvatski Crveni križ na temelju posebnih ugovora.

Članak 103.

Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu:

- obavlja transfuzijsku djelatnost sukladno članku 101. ovoga Zakona,
  - usklađuje primjenu standarda u prikupljanju krvi, laboratorijskim ispitivanjima, pripremi, čuvanju, izdavanju, transportiranju krvnih pripravaka i lijekova proizvedenih iz krvi i njihovoj kliničkoj primjeni,
  - predlaže program mjera zdravstvene zaštite iz područja djelokruga svoga rada,
- koordinira promidžbu i organizaciju davalaštva s Hrvatskim crvenim križem,
- prikuplja podatke za godišnju analizu rada transfuzijske djelatnosti, analizira ih i dostavlja ministarstvu nadležnom za zdravstvo,
- proizvodi infuzijske otopine i medicinske proizvode za jednokratnu uporabu.

3. Hrvatski zavod za medicinu rada

Članak 104.

Hrvatski zavod za medicinu rada jest zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti medicine rada.

Djelatnost medicine rada obuhvaća zaštitu i očuvanje zdravlja radnika u sigurnoj i zdravoj radnoj okolini.

Na području specifične zdravstvene zaštite radnika Hrvatski zavod za medicinu rada:

- provodi statistička istraživanja iz područja medicine rada,
- predlaže program mjera zdravstvene zaštite iz područja djelokruga svoga rada,
- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja radnika,
- oblikuje doktrinu, standarde i metode rada pri ocjenjivanju zdravstvene sposobnosti i praćenju zdravstvenog stanja radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada, vozača svih vrsta motornih vozila, pomoraca, zrakoplovnog osoblja i drugih radnika u prometu,
- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja sportaša i sportske populacije, te organizirano provodi specifičnu zdravstvenu zaštitu u cilju preventive,
- vodi registar profesionalnih bolesti te prati i proučava ozljede i pojave invaliditeta na radu u Republici Hrvatskoj,
- sudjeluje u predlaganju programa mjera zdravstvene zaštite i nomenklature dijagnostičkih i terapijskih postupaka, vezano uz specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika,
- sudjeluje u dopunskom stručnom osposobljavanju radnika iz područja medicine rada,
- obavlja vještačenja u slučaju profesionalne bolesti i ocjene radne sposobnosti,
- provodi drugostupanjski postupak po posebnim propisima,
- obavlja i ostale poslove u djelatnosti medicine rada sukladno posebnim propisima.

Pored poslova iz stavka 3. ovoga članka Hrvatski zavod za medicinu rada koordinira i stručno nadzire sve ordinacije medicine rada koje provode specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika na području Republike Hrvatske.

Stručni nadzor iz stavka 4. ovoga članka obavlja se sukladno pravilniku koji na prijedlog Hrvatskog zavoda za medicinu rada donosi ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

4. Hrvatski zavod za mentalno zdravlje

Članak 105.

Hrvatski zavod za mentalno zdravlje zdravstvena je ustanova za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja.

Uvjete, organizaciju, način obavljanja djelatnosti zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 106.

Hrvatski zavod za mentalno zdravlje obavlja sljedeće poslove:

- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja stanovništva,
  - planira i predlaže strategiju razvitka i programe aktivnosti na unapređenju zaštite mentalnog zdravlja i psihijatrijske zaštite na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene djelatnosti,
  - predlaže program mjera zdravstvene zaštite iz područja djelokruga svoga rada,
  - prati, proučava i izvješćuje o mentalnome zdravlju hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- oblikuje i predlaže programe te provodi istraživanja iz područja zaštite mentalnog zdravlja i psihijatrijske zaštite u svrhu praćenja, analize i ocjene mentalnog zdravlja stanovništva,
- zdravstveno-odgojnim, edukativnim, promidžbenim i drugim aktivnostima čuva i unapređuje mentalno zdravlje stanovništva,
- planira i predlaže programe te koordinira i nadzire provođenje specifične zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te na visokim učilištima,
- prikuplja i analizira epidemiološke podatke o mentalnim bolestima i poremećajima na području Republike Hrvatske,
- vodi državni registar oboljelih od mentalnih bolesti i poremećaja,
- provodi stalni nadzor i evaluaciju kvalitete mjera za prevenciju, dijagnostiku i liječenje na području zaštite mentalnog zdravlja i psihijatrijske zaštite stanovništva,
  - sudjeluje u edukaciji zdravstvenih radnika.

5. Hrvatski zavod za toksikologiju

Članak 106.a

Hrvatski zavod za toksikologiju jest zdravstvena ustanova koja obavlja:

- ispitivanje kemikalija u zraku, vodi, tlu, rijekama, moru, biljnom i životinjskom svijetu, hrani za ljude i životinje, u redovitim uvjetima, u izvanrednim događajima ili pri sumnji na izvanredni događaj i predlaže mjere zaštite,
- planiranje i nadziranje provođenja mjera zaštite života i zdravlja ljudi od štetnog djelovanja kemikalija pri redovitom korištenju, odnosno u slučajevima izvanrednog događaja ili pri sumnji na izvanredni događaj,
- praćenje i vođenje evidencija o kemikalijama koje se proizvode, uvoze, nabavljaju, prevoze,

koriste, provoze, odlažu ili uklanjaju, izvoze, o osobama koje rade s kemikalijama te poduzima i obavlja druge odgovarajuće mjere iz svojega djelokruga,
– dopunsko stručno osposobljavanje za rad s kemikalijama kao i provjeru dopunske stručne osposobljenosti.

Hrvatski zavod za toksikologiju uz poslove iz stavka 1. ovoga članka predlaže program mjera zdravstvene zaštite iz područja djelokruga svoga rada i obavlja druge poslove sukladno posebnome zakonu.

VIII. REFERENTNI CENTAR MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA ZDRAVSTVO

Članak 107.

Referentni centar ministarstva nadležnog za zdravstvo (u daljnjem tekstu: referentni centar) može biti zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove, odnosno druga pravna osoba ili dio pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost sukladno posebnome zakonu koja ispunjava normative i standarde za pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite.

Na prijedlog Nacionalnoga zdravstvenog vijeća, ministar nadležan za zdravstvo uz pribavljeno mišljenje stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora ili drugih odgovarajućih društava donosi rješenje kojim se određuje referentni centar.

Dobivanjem rješenja zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove, odnosno druga pravna osoba ili dio pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost sukladno posebnome zakonu stječe pravo uporabe i isticanja znaka i naziva referentnog centra. Rješenje o određivanju referentnog centra objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Naziv referentni centar dodjeljuje se na vrijeme od pet godina.

Mjerila za dodjelu i obnovu naziva referentnog centra propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 108.

Referentni centar pored svoje osnovne djelatnosti, obavlja poslove vezane uz primjenu i praćenje jedinstvene doktrine i metodologije u prevenciji, dijagnostici, terapiji i rehabilitaciji bolesti u području za koje je osnovan.

Članak 109.

Referentni centar obavlja naročito ove poslove:

- prati, proučava i unapređuje stanje u području za koje je osnovan,
- pruža stručno-metodološku pomoć edukacijom i drugim oblicima diseminacije znanja u području za koje je osnovan,
- utvrđuje doktrinarna mjerila za prevenciju, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju bolesti u području za koje je osnovan,

– daje ocjene i mišljenja za metode, postupke i programe rada iz dijela zdravstvene zaštite za koju je osnovan,

– sudjeluje u planiranju, praćenju i procjeni istraživanja i poticaju primjene rezultata istraživanja u području za koje je osnovan,

– prati stručno usavršavanje zdravstvenih radnika.

Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka referentnom centru se ne osiguravaju dodatna sredstva.

Stručni stavovi referentnog centra postaju obvezni kada ih nakon prethodno pribavljenog mišljenja Nacionalnoga zdravstvenog vijeća u formi naputka donese ministar nadležan za zdravstvo.

Za isto medicinsko područje može se odrediti samo jedan referentni centar.

Nacionalno zdravstveno vijeće utvrđuje medicinska područja koja zbog važnosti za Republiku Hrvatsku mogu steći naziv referentnog centra.

IX. NACIONALNO ZDRAVSTVENO VIJEĆE

Članak 110.

Nacionalno zdravstveno vijeće broji devet članova koje imenuje i razrješuje Hrvatski sabor, na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo, iz redova istaknutih stručnjaka u pojedinim strukama medicine, radi proučavanja zdravstvenih problema, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja, razvoja i drugih bitnih pitanja iz zdravstva koja su od važnosti za Republiku Hrvatsku.

Članovi Nacionalnoga zdravstvenog vijeća biraju se na vrijeme od četiri godine.

Imenovani član Nacionalnoga zdravstvenog vijeća može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

– sam zatraži razrješenje,

– ne ispunjava obvezu člana,

– izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,

– svojim ponašanjem povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

Postupak radi utvrđivanja uvjeta za razrješenje člana mogu pokrenuti predsjednik Nacionalnog zdravstvenog vijeća ili najmanje pet članova vijeća, podnošenjem zahtjeva vijeću.

Nakon primitka zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka Nacionalno zdravstveno vijeće imenovat će povjerenstvo iz reda svojih članova na temelju čijeg izvješća će odlučiti hoće li Hrvatskom

saboru predložiti razrješenje člana Nacionalnog zdravstvenog vijeća ili će odbiti zahtjev kojim je postupak pokrenut.

Iznos naknade za rad članova Nacionalnoga zdravstvenog vijeća utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo, a isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna.

X. TRGOVAČKO DRUŠTVO ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Članak 111.

Za obavljanje zdravstvene djelatnosti može se osnovati trgovačko društvo.

Članak 112.

Trgovačko društvo iz članka 111. ovoga Zakona ne može obavljati ljekarničku djelatnost cjelovite djelatnosti zdravstvenih ustanova: kliničkog bolničkog centra, kliničke bolnice, klinike, opće bolnice, zdravstvenih zavoda, doma zdravlja i ustanove za hitnu medicinsku pomoć.

Članak 113.

Ugovorom o osnivanju trgovačkog društva iz članka 111. ovoga Zakona moraju se urediti prava i obveze članova društva.

Na osnivanje, prestanak, odgovornost ili druga pitanja koja se odnose na trgovačko društvo iz članka 111. ovoga Zakona, a koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima.

Članak 114.

Osnivači trgovačkog društva obvezni su od ministarstva nadležnog za zdravstvo zatražiti ocjenu sukladnosti ugovora, odnosno izjave o osnivanju s ovim Zakonom.

Članak 115.

Zahtjevu za ocjenu sukladnosti ugovora, odnosno izjave o osnivanju trgovačkog društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti osnivači su obvezni priložiti mišljenje Zavoda i nadležne komore o opravdanosti osnivanja, a za osnivanje društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti mišljenje nadležne komore o opravdanosti osnivanja.

Članak 116.

Ministarstvo nadležno za zdravstvo rješenjem utvrđuje da je ugovor, odnosno izjava o osnivanju trgovačkog društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti u skladu s ovim Zakonom.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 117.

Trgovačko se društvo prije početka rada upisuje u trgovački registar.

Društvo ne može započeti s obavljanjem zdravstvene djelatnosti dok ministar nadležan za zdravstvo rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti propisani odredbom stavka 2. članka 47. ovoga Zakona.

Zahtjev za izdavanje rješenja o početku rada osnivač je obvezan podnijeti u roku od godine dana od dana izdavanja rješenja iz članka 116. ovoga Zakona.

Članak 118.

Odredbe članka 114. do 117. ovoga Zakona primjenjuju se i u slučaju proširenja ili promjene djelatnosti trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost.

Članak 119.

Razlozi za prestanak rada trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost jesu osobito:

- djelovanje društva protivno zakonu i drugim pravnim propisima,
- neispunjavanje zakonom propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti za koju je osnovano,
- nepoštivanje kodeksa medicinske etike i deontologije.

Ministar nadležan za zdravstvo rješenjem utvrđuje nastup razloga za prestanak rada društva iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

XI. ZDRAVSTVENI RADNICI

Članak 120.

Zdravstveni radnici su osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu, uz obvezno poštovanje moralnih i etičkih načela zdravstvene struke.

Zdravstveni radnici obrazuju se na medicinskom, stomatološkom ili farmaceutsko-biokemijskom fakultetu te drugom visokom učilištu zdravstvenog usmjerenja kao i u srednjim školama zdravstvenog usmjerenja.

Obveza je zdravstvenih radnika da pri pružanju zdravstvene zaštite postupaju prema pravilima zdravstvene struke, na način da svojim postupcima ne ugroze život i zdravlje ljudi.

Zdravstveni radnici mogu se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počinili obavljanjem zdravstvene djelatnosti.

Članak 121.

Zdravstveni radnik može uz odobrenje poslodavca za svoj račun sklopiti posao iz zdravstvene djelatnosti sukladno Zakonu o radu.

Zdravstveni radnik ne može sklopiti posao iz stavka 1. ovoga članka u trajanju duljem od trećine punoga radnog vremena prema ugovoru o radu s poslodavcem.

Članak 122.

Zdravstveni radnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što znaju o zdravstvenom stanju pacijenta. Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi radnici u zdravstvu koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti, te studenti i učenici škola zdravstvenog usmjerenja.

Na čuvanje profesionalne tajne obvezne su i sve druge osobe koje u obavljanju svojih dužnosti dođu do podataka o zdravstvenom stanju pacijenta.

Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveze iz radnog odnosa.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka obvezni su podatke o zdravstvenom stanju pacijenta priopćiti na zahtjev ministarstva nadležnog za zdravstvo, drugih tijela državne uprave u skladu s posebnim propisima, nadležne komore ili sudbene vlasti.

Način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 123.

Na prava i dužnosti zdravstvenih radnika te druga pitanja u vezi s obavljanjem djelatnosti zdravstvenih radnika koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe posebnih zakona o profesijama u zdravstvu.

Članak 124.

Zdravstveni suradnici su osobe koje nisu završile obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, a rade u zdravstvenim ustanovama i sudjeluju u dijelu zdravstvene zaštite (dijagnostički i terapijski postupci).

Sadržaj i način stručnog usavršavanja zdravstvenih suradnika uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 125.

Zdravstveni radnici obvezni su nakon završenog obrazovanja obaviti pripravnički staž.

Pripravnički staž je rad pod nadzorom kojim se zdravstveni radnik osposobljava za samostalan rad.

Članak 126.

Pripravnički staž za zdravstvene radnike traje godinu dana.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pripravnički staž doktora medicine koji su završili petogodišnji studij medicine traje dvije godine.

Članak 127.

Nakon obavljenoga pripravničkog staža zdravstveni radnici visoke, više i srednje stručne spreme polažu stručni ispit pred ispitnom komisijom ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Članak 128.

Odobrenje za samostalan rad jest javna isprava koju prema posebnome zakonu izdaje nadležna komora nakon dobivenog uvjerenja zdravstvenog radnika o položenom stručnom ispitu.

Odobrenjem za samostalan rad iz stavka 1. ovoga članka zdravstveni radnik stječe pravo samostalno obavljati poslove u svojoj struci.

Članak 129.

Davanje, obnavljanje i oduzimanje odobrenja za samostalan rad zdravstvenih radnika provodi se sukladno posebnome zakonu.

Članak 130.

Ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje nadležne komore pravilnikom propisuje:

- sadržaj i način provođenja pripravničkog staža,
- uvjete koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici kod kojih zdravstveni radnici provode pripravnički staž,
- sadržaj, program i način polaganja stručnoga ispita,
- sadržaj i izgled uvjerenja o položenome stručnom ispitu.

Članak 131.

Pripravnički staž obavlja se u zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost.

Zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost obvezni su primati zdravstvene radnike na pripravnički staž prema mjerilima koje će pravilnikom odrediti ministar nadležan za zdravstvo.

Dio pripravničkog staža zdravstveni radnici mogu obavljati kod zdravstvenog radnika visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu te koji ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci te u pravnoj osobi u kojoj se zdravstvena djelatnost obavlja u skladu s posebnim zakonom, prema mjerilima koje će pravilnikom odrediti ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 132.

Zdravstveni radnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja kvalitete zdravstvene zaštite.

Sadržaj, rokovi i postupak provjere stručnosti, osim specijalizacije i uže specijalizacije, propisuju se općim aktom nadležne komore.

Članak 133.

Zdravstveni radnici mogu se specijalizirati u određenoj grani zdravstvene djelatnosti te određenim granama uže specijalizacije.

Grane specijalizacije, trajanje i program specijalizacija i uži specijalizacija utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog nadležne komore i stručnih društava.

Članak 134.

Specijalizacija se može odobriti zdravstvenom radniku kojem je izdano odobrenje za samostalan rad te koji je u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi ili trgovačkom društvu koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili ima privatnu praksu ili radi kod zdravstvenog radnika visoke stručne spreme privatne prakse.

Zdravstvenom radniku iz stavka 1. ovoga članka koji nije u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi niti u trgovačkom društvu koje obavlja zdravstvenu djelatnost niti ima privatnu praksu, odnosno ne radi kod zdravstvenog radnika visoke stručne spreme privatne prakse, ministar nadležan za zdravstvo može odobriti specijalizaciju za potrebe ministarstva nadležnog za zdravstvo, ministarstva nadležnog za obranu, ministarstva nadležnog za pravosuđe, upravu i lokalnu samoupravu, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, fakulteta zdravstvenog usmjerenja, znanstvenoistraživačkih pravnih osoba, pravnih osoba koje obavljaju proizvodnju i promet lijekova i medicinskih proizvoda, pravnih osoba koje obavljaju poslove zdravstvenog osiguranja te upravnih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave nadležnih za zdravstvo.

Odobrenje za specijalizaciju (i užu specijalizaciju) daje ministar nadležan za zdravstvo na temelju godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i uži specijalizacija koji donosi na prijedlog zdravstvenih ustanova, Zavoda i nadležne komore.

Odobrenje iz stavka 3. ovoga članka daje se rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Specijalizacije i uže specijalizacije mogu se obavljati samo u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima, odnosno kod ovlaštenih zdravstvenih radnika koji obavljaju privatnu praksu.

Ministar nadležan za zdravstvo pravilnikom utvrđuje mjerila za prijam specijalizanata i način polaganja specijalističkog ispita, odnosno ispita iz uže specijalizacije te određuje ovlaštene zdravstvene ustanove, trgovačka društva i zdravstvene radnike koji obavljaju privatnu praksu za provođenje specijalističkog staža.

Članak 135.

U specijalistički staž za određenu specijalizaciju ili užu specijalizaciju priznaje se vrijeme provedeno na poslijediplomskom studiju u cijelosti ili djelomično, ako program poslijediplomskog studija odgovara programu specijalizacije, odnosno uže specijalizacije.

Doktorima medicine koji su završili petogodišnji studij medicine u specijalistički staž priznaje se dio pripravničkog staža obavljen kroz sekundarijat, a najmanje šest mjeseci.

Ministar nadležan za zdravstvo utvrđuje rješenjem priznavanje vremena iz stavka 2. ovoga članka.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 136.

Nakon uspješno završenoga specijalističkoga staža kandidat polaže specijalistički ispit pred ispitnom komisijom i stječe pravo na naziv specijalista određene specijalnosti.

Nakon uspješno završenog programa iz uže specijalizacije kandidat polaže ispit pred ispitnom komisijom i stječe pravo na naziv područja uže specijalnosti.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, status uže specijalizacije priznat će se pod uvjetima koje pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članove ispitne komisije iz stavka 1. i 2. ovoga članka imenuje ministar nadležan za zdravstvo iz redova priznatih stručnjaka određenih specijalnosti, prvenstveno iz redova nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora, izvanrednog profesora ili docenta.

Članak 137.

Ministar nadležan za zdravstvo može pripravnički staž obavljen u inozemstvu priznati u cijelosti ili djelomično, ako program pripravničkog staža proveden u inozemstvu bitno ne odstupa od programa koji su važeći na području Republike Hrvatske.

Ministar nadležan za zdravstvo može specijalizaciju, odnosno užu specijalizaciju obavljen u inozemstvu, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore priznati u cijelosti ili djelomično ako program specijalističkog staža provedenog u inozemstvu bitno ne odstupa od programa važećeg na području Republike Hrvatske.

Članak 138.

Doktorima medicine specijalistima i doktorima stomatologije specijalistima koji imaju deset godina rada u svojstvu specijalista, objavljene znanstvene i stručne radove i uspješne rezultate na stručnom uzdizanju zdravstvenih radnika, može se priznati naziv primarijus.

O priznavanju naziva primarijus odlučuje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za zdravstvo iz redova nastavnika medicinskog i stomatološkog fakulteta i istaknutih medicinskih i stomatoloških stručnjaka.

Ministar nadležan za zdravstvo pravilnikom utvrđuje mjerila za priznavanje naziva primarijus.

XII. PRIVATNA PRAKSA

Članak 139.

Privatnu praksu može samostalno obavljati zdravstveni radnik s visokom stručnom spremom pod sljedećim uvjetima:

1. da ima odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, položen stručni ispit, a za specijalističke ordinacije i odgovarajući specijalistički ispit te odobrenje za samostalan rad,
2. da je državljanin Republike Hrvatske,
3. da je radno sposoban za obavljanje privatne prakse,
4. da je potpuno poslovno sposoban,
5. da mu pravomoćnom sudskom presudom ili odlukom drugoga nadležnog tijela nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite, odnosno zaštitna mjera udaljenja, dok te mjere traju,
6. da nije u radnom odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost,
7. da raspolaže odgovarajućim prostorom,
8. da raspolaže odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom,
9. da pribavi mišljenje Zavoda i nadležne komore o opravdanosti osnivanja privatne prakse u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti odnosno mišljenje nadležne komore o opravdanosti osnivanja privatne prakse izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.

Stranci mogu obavljati privatnu praksu prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, izuzev uvjeta iz točke 2. istoga stavka, te ako ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika.

Postupak i način davanja mišljenja Zavoda iz stavka 1. točke 9. ovoga članka o opravdanosti osnivanja privatne prakse u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti određuje se općim aktom koji donosi Zavod uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Postupak i način davanja mišljenja komore iz stavka 1. točke 9. ovoga članka o opravdanosti osnivanja privatne prakse u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti, odnosno izvan mreže osnovne zdravstvene djelatnosti određuje se općim aktom koji donosi komora uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 140.

Doktor medicine i doktor stomatologije obavljaju privatnu praksu u privatnim ordinacijama, magistri farmacije u privatnim ljekarnama, a diplomirani inženjeri medicinske biokemije u privatnim medicinsko-biokemijskim laboratorijima.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doktor stomatologije može pored privatne ordinacije osnovati zubotehnički laboratorij za potrebe obavljanja privatne prakse koja mu je odobrena.

Doktor stomatologije obavezan je u zubotehničkom laboratoriju iz stavka 2. ovoga članka zaposliti u radnom odnosu odgovarajući broj zubnih tehničara sukladno pravilniku iz članka 143. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 141.

Zdravstveni radnici više ili srednje stručne spreme mogu obavljati privatnu praksu iz svoje stručne spreme i to:

- medicinske sestre- medicinski tehničari,
- viši zubari, zubni tehničari,
  - fizioterapeuti.

Fizioterapeuti mogu obavljati privatnu praksu iz svoje stručne spreme samostalno, a sukladno uputama specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije.

Zdravstveni radnici iz stavka 1. ovoga članka moraju imati odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, položen stručni ispit te ispunjavati uvjete iz članka 139. stavka 1. točke 2. – 9. ovoga Zakona.

Zdravstveni radnici više ili srednje stručne spreme – stranci mogu obavljati privatnu praksu prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj, pod uvjetima iz članka 139. stavka 1. točke 3. – 9. ovoga Zakona te ako ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika.

Medicinske sestre – medicinski tehničari iz stavka 1. ovoga članka poslove zdravstvene njege bolesnika obavljaju samostalno, a sukladno uputama doktora medicine.

Članak 142.

Zahtjev za obavljanje privatne prakse podnosi se ministru nadležnom za zdravstvo koji rješenjem utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za obavljanje privatne prakse iz članka 139. i 141. ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 143.

Zdravstveni radnik ne može započeti s radom u privatnoj praksi dok ministar nadležan za zdravstvo rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za početak rada s obzirom na prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremu.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uvjete za obavljanje privatne prakse u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Zahtjev za izdavanje rješenja o početku rada u privatnoj praksi zdravstveni radnik obvezan je podnijeti u roku od godine dana od dana izdavanja rješenja iz članka 142.

Članak 144.

Privatni zdravstveni radnici u svom nazivu ističu ime i prezime, adresu privatne prakse, oznaku djelatnosti i radno vrijeme.

Članak 145.

Zdravstveni radnici iz članka 139. ovoga Zakona mogu imati samo jednu ordinaciju, ljekarnu ili medicinsko-biokemijski laboratorij, a zdravstveni radnici iz članka 141. ovoga Zakona samo jednu privatnu praksu u svojoj struci.

Zdravstveni radnici iz stavka 1. ovoga članka obavljaju poslove privatne prakse osobno.

U istoj ordinaciji, ljekarni, odnosno medicinsko-biokemijskom laboratoriju mogu obavljati privatnu praksu dva tima zdravstvenih radnika iste struke u smjenskom radu.

Zdravstveni radnici iz članka 139. ovoga Zakona mogu obavljati privatnu praksu u timu s jednim ili više zdravstvenih radnika srednje ili više stručne spreme.

Članak 146.

Više zdravstvenih radnika, koji obavljaju privatnu praksu osobno, mogu se udružiti u grupnu privatnu praksu.

Uvjete za osnivanje grupne privatne prakse iz stavka 1. ovoga članka uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Rješenje o osnivanju grupne privatne prakse donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 147.

Zdravstveni radnici s visokom stručnom spremom koji obavljaju privatnu praksu mogu u zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost obavljati poslove iz svoje struke na temelju posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom, odnosno trgovačkim društvom.

Uvjete za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka određuje ministar nadležan za zdravstvo pravilnikom koji donosi uz suglasnost nadležne komore.

Članak 148.

Doktor privatne prakse koji obavlja djelatnost kao izabrani doktor obvezan je u slučaju odsutnosti ili privremene obustave rada osigurati za opredijeljene osigurane osobe zamjenu ugovorom s drugim zdravstvenim radnikom iste struke i specijalizacije koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom primarne zdravstvene zaštite, odnosno trgovačkim društvom koje obavlja zdravstvenu djelatnost, koji će za to vrijeme umjesto njega pružati zdravstvenu zaštitu tim osobama.

Članak 149.

Zdravstveni radnici privatne prakse obvezni su:

1. pružati hitnu medicinsku pomoć svim osobama u sklopu svoje stručne spreme,
2. sudjelovati na poziv nadležnog tijela u radu na sprječavanju i suzbijanju zaraznih bolesti kao i na zaštiti i spašavanju stanovništva u slučaju katastrofe,
3. voditi zdravstvenu dokumentaciju i drugu evidenciju o osobama kojima pružaju zdravstvenu zaštitu i podnositi izvješće o tome nadležnoj zdravstvenoj ustanovi u skladu s propisima o evidencijama u djelatnosti zdravstva,
4. davati podatke o svojem radu na zahtjev nadležnog tijela.

Članak 150.

Zdravstveni radnici koji obavljaju privatnu praksu mogu privremeno obustaviti rad.

Rad se može privremeno obustaviti zbog bolesti, vojne obveze, ako je zdravstveni radnik izabran ili imenovan na stalnu dužnost u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću ili ako se zaposli u konzularnom ili diplomatskom predstavništvu ili zbog drugoga opravdanog razloga. O toj činjenici zdravstveni radnik obvezan je obavijestiti ministra nadležnog za zdravstvo, ako je odsutan više od 30 radnih dana neprekidno u tijeku godine.

Zdravstveni radnik obvezan je podnijeti zahtjev za privremenom obustavom rada najkasnije u roku od osam dana od isteka roka iz stavka 2. ovoga članka, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio.

Privremena obustava rada može trajati najdulje četiri godine.

Ministar nadležan za zdravstvo donosi rješenje o privremenoj obustavi rada.

Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 151.

Pravo na obavljanje privatne prakse prestaje:

1. odjavom,
2. po sili zakona,
3. rješenjem ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 152.

Pravo na obavljanje privatne prakse po sili zakona prestaje ako osoba koja ima odobrenje za rad:

1. umre,
2. izgubi trajno radnu sposobnost za obavljanje poslova,
3. izgubi poslovnu sposobnost potpuno ili djelomično,
4. izgubi odobrenje za samostalan rad,
5. zasnuje radni odnos, odnosno počne obavljati drugu samostalnu djelatnost, osim u slučaju obustave rada iz članka 150. ovoga Zakona, ako je osoba izabrana ili imenovana na stalnu dužnost u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću ili ako se zaposli u konzularnom ili diplomatskom predstavništvu,
6. izgubi pravo raspolaganja prostorom, odnosno odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom,
7. bude pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora dulje od šest mjeseci ili joj je izrečena zaštitna mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite.

Zdravstvenim radnicima u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti pravo na obavljanje privatne prakse po sili zakona prestaje kad navršše 65 godina života i 20 godina staža osiguranja.

Rješenje o prestanku obavljanja privatne prakse po sili zakona donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 153.

Ministar nadležan za zdravstvo donosi rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse, ako se utvrđeni nedostaci u obavljanju poslova ne otklone u roku određenom rješenjem nadležnog tijela.

Ministar nadležan za zdravstvo može donijeti rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse zdravstvenom radniku ako:

1. ne postupi u skladu sa člankom 148., 149. i 150. ovoga Zakona,
2. prestane s radom bez odobrenja ministra nadležnog za zdravstvo,
3. ne obavlja poslove osobno ili ako koristi rad drugih osoba protivno odobrenju i zakonu,
4. ima više od jedne ordinacije, ljekarne ili medicinsko-biokemijskog laboratorija, odnosno jedne privatne prakse u svojoj struci,
5. reklamira svoj rad i svoju ordinaciju, ljekarnu ili medicinsko-biokemijski laboratorij protivno aktu koji donosi nadležna komora,
6. na prijedlog nadležne komore.

Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 154.

Privatna praksa ne može se obavljati za sljedeće djelatnosti:

1. uzimanje, čuvanje, prenošenje i presađivanje stanica, tkiva i organa u svrhu liječenja,
2. prikupljanje krvi i plazme za preradu te opskrba krvlju i krvnim pripravcima,
3. socijalno-medicinska, epidemiološka, higijenska i zdravstveno-ekološka djelatnost,
4. hitna medicinska pomoć.

Članak 155.

Zdravstveni radnik koji obavlja privatnu praksu može ostvariti prihode:

- putem ugovora sa Zavodom, ako poslove obavlja kao ugovorni privatni zdravstveni radnik,
- putem privatnog zdravstvenog osiguranja,
- putem dopunskog zdravstvenog osiguranja,
- izravno naplatom od osobe kojoj se pruža zdravstvena zaštita.

Cijenu zdravstvenih usluga za poslove privatne prakse u kojima nije ugovorni zdravstveni radnik utvrđuje nadležna komora.

Cijene zdravstvenih usluga iz opsega privatnog zdravstvenog osiguranja određuje društvo za osiguranje uz suglasnost nadležne komore.

XIII. ORGANIZIRANJE RADA I RADNO VRIJEME U OSNOVNOJ MREŽI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi stavka 4., 5. i 6. članka 55. ovoga Zakona koje stupaju na snagu istekom roka od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 156.

Zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti obvezni su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, dvokratnim radnim vremenom, pomakom radnog vremena, pripravnosti ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.

Dežurstvo jest oblik rada kada radnik mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu nakon redovitoga radnog vremena. Dežurstvo počinje iza prve ili druge smjene, a završava početkom rada prve smjene.

Stalna pripravnost jest oblik rada kada radnik ne mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu, ali mora biti dostupan radi obavljanja hitne medicinske pomoći. Vrijeme provedeno u dežurstvu i stalnoj pripravnosti smatra se radnim vremenom i uračunava se u redoviti fond mjesečnih radnih sati.

Maksimalno ukupno trajanje radnog vremena tjedno, uključujući rad u dežurstvu i pripravnosti, ne može biti duže od 48 sati.

Iznimno, zbog potrebe posla, maksimalno ukupno trajanje radnog vremena tjedno uključujući rad u dežurstvu i pripravnosti, može biti duže od 48 sati uz prethodni pisani pristanak radnika.

Naknada za rad u dežurstvu i naknada za rad u stalnoj pripravnosti sastavni su dio plaće.

Rad po pozivu jest oblik rada kada radnik ne mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, odnosno trgovačkom društvu, ali se mora odazvati na poziv radi obavljanja djelatnosti.

Zdravstveni radnici ne smiju napustiti radno mjesto dok nemaju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme proteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite.

Početak, završetak i raspored radnog vremena zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti propisuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno mišljenje nadležne komore.

Članak 157.

Zdravstvene ustanove i trgovačka društva svojim općim aktom utvrđuju pružanje zdravstvene zaštite i to:

– u hitnoj medicinskoj pomoći neprekidno 24 sata,

– u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti organiziranjem rada u jednoj ili dvije smjene, dvokratnim radnim vremenom, pomicanjem radnog vremena te stalnom pripravnosti i dežurstvom prema potrebama stanovništva,

– u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj djelatnosti organiziranjem rada u jednoj ili dvije smjene, dvokratnim radnim vremenom te pomicanjem radnog vremena prema potrebama stanovništva,

– u bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti u jednoj ili više smjena te posebnim uvjetima rada (dežurstvo i stalna pripravnost) prema potrebama stanovništva i pojedinih oblika bolničkog liječenja te mogućnostima zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva.

Članak 158.

Brisan.

Članak 158.a

U cilju upravljanja i koordiniranja rada zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u većim incidentnim/kriznim situacijama osniva se Krizni stožer ministarstva nadležnog za zdravstvo (u daljnjem tekstu: Krizni stožer).

Veća incidentna/krizna situacija jest bilo koji događaj koji predstavlja ozbiljnu prijetnju zdravlju ljudi u određenoj zajednici te uzrokuje ili bi mogao uzrokovati takav broj ili vrstu žrtava koje nije moguće zbrinuti redovitom organizacijom rada zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika. Članove Kriznoga stožera imenuje ministar nadležan za zdravstvo.

Ustrojstvo i način rada Kriznoga stožera uređuje se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 159.

U slučajevima izvanrednih okolnosti, katastrofa i epidemija većih razmjera, ministar nadležan za zdravstvo ovlašten je poduzimati i one mjere i aktivnosti koje nisu utvrđene ovim Zakonom, uključivši i mjere mobilizacije, organizacije i rasporeda rada i radnog vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i radnika, dok te okolnosti traju.

Članak 160.

Štrajk u zdravstvenim ustanovama hitne medicinske pomoći i u službama hitne medicinske pomoći zdravstvenih ustanova nije dopušten.

Štrajk u ostalim zdravstvenim djelatnostima zdravstvenih ustanova ne smije započeti prije okončanja postupka mirenja prema općim propisima o štrajku.

Za zdravstvene djelatnosti zdravstvenih ustanova, izuzev djelatnosti hitne medicinske pomoći, Ministarstvo zdravstva uz prethodno mišljenje sindikata, u roku od 3 dana od najave štrajka određuje prijeko potrebne poslove koji se moraju neprekidno obavljati radi sprječavanja ugrožavanja života ili nastanka invalidnosti bolesnika.

Ako sindikat ne prihvaća odluku Ministarstva zdravstva iz stavka 3. ovoga članka, može podnijeti pritužbu posebnoj arbitraži u roku 48 sati od primitka odluke.

Arbitraža iz stavka 4. ovoga članka ima pet članova od kojih po dva člana imenuju Ministarstvo zdravstva i sindikat, a predsjednika arbitraže imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Arbitraža mora donijeti odluku po pritužbi sindikata u roku od 3 dana od dana prijema pritužbe. Odluka arbitraže je konačna.

Ostali postupak u vođenju štrajka odvija se sukladno općim propisima o štrajku.

Zdravstveni radnici koji obavljaju poslove za koje se po stavku 3. ovoga članka utvrdi da se moraju obavljati za vrijeme štrajka, dužni su za vrijeme štrajka provoditi naloge koje izdaje Ministarstvo zdravstva.

Zdravstvenom radniku koji ne provede nalog Ministarstva zdravstva prestaje radni odnos.

XIV. NADZOR

Članak 161.

Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama te privatnih zdravstvenih radnika obuhvaća:

- unutarnji nadzor,
- stručni nadzor komore,
- zdravstveno-inspekcijski nadzor.

1. Unutarnji nadzor

Članak 162.

Zdravstvena ustanova i trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost obvezno provode unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojbenih jedinica i zdravstvenih radnika.

Za stručni rad zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odgovoran je ravnatelj, uprava ili osoba ovlaštena za vođenje poslova trgovačkog društva.

Članak 163.

Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta zdravstvene ustanove, odnosno trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.

Općim aktom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.

Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora zdravstvena ustanova i trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost obvezni su dostaviti ministarstvu nadležnom za zdravstvo najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

2. Stručni nadzor komore

Članak 164.

Stručni nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u pružanju neposredne zdravstvene zaštite građanima s obzirom na kvalitetu i vrstu zdravstvenih usluga provodi nadležna komora.

Stručni nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno općim aktima komore na koje daje suglasnost ministar nadležan za zdravstvo.

U slučaju utvrđenoga stručnog propusta zdravstvenog radnika ili povrede načela medicinske etike i deontologije izriču se mjere u skladu s aktima nadležne komore.

3. Zdravstveno-inspekcijski nadzor

Članak 165.

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona, drugih propisa i općih akata u djelatnosti zdravstva kao i nadzor nad stručnim radom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, zdravstvenih radnika te privatnih zdravstvenih radnika obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo – zdravstvena inspekcija.

Poslove zdravstveno-inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavljaju viši zdravstveni inspektori, zdravstveni inspektori i drugi državni službenici ovlašteni za provedbu nadzora.

U slučaju stručnog propusta zdravstvenog radnika ili povrede načela medicinske etike i deontologije, viši zdravstveni inspektor, odnosno zdravstveni inspektor ustupit će predmet na postupanje nadležnoj komori.

Članak 166.

Za višeg zdravstvenog inspektora može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu zdravstvenog ili pravnog usmjerenja, najmanje deset godina radnog staža u struci i položen državni stručni ispit.

Za zdravstvenog inspektora može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu zdravstvenog ili pravnog usmjerenja, najmanje pet godina radnog staža u struci i položen državni stručni ispit.

Članak 167.

Ministar nadležan za zdravstvo ovlašćuje odgovarajuće zdravstvene radnike, zdravstvene suradnike i druge stručnjake ili zdravstvene ustanove da obave pojedine radnje u vezi zdravstveno-inspekcijskih poslova, ako je za njihovo obavljanje potrebna posebna stručnost.

Članak 168.

Viši zdravstveni inspektor i zdravstveni inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor) imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama propisuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 169.

Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora samostalan te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim zakonom ili drugim propisom.

Ministar nadležan za zdravstvo utvrđuje godišnji program rada zdravstvene inspekcije.

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad zdravstvenim ustanovama obvezno se provodi najmanje jednom godišnje.

Članak 170.

Zdravstvene ustanove, trgovačka društva i privatni zdravstveni radnici kod kojih se obavlja inspekcijski nadzor dužni su inspektorom omogućiti obavljanje nadzora i pružiti potrebne podatke i obavijesti.

Inspektor u provođenju inspekcijskog nadzora pregledava poslovne prostorije, objekte, uređaje i opremu te dokumentaciju i akte zdravstvene ustanove, trgovačkog društva odnosno zdravstvenog radnika.

Inspektor tijekom inspekcijskog nadzora zbog mogućeg prikrivanja dokaza ima pravo privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju, uz potvrdu.

Članak 171.

Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor je obvezan postupati tako da ne ugrozi čuvanje državne, vojne ili službene, odnosno profesionalne tajne.

Zdravstvena ustanova, trgovačko društvo, odnosno zdravstveni radnici dužni su upoznati inspektora s podacima koji se sukladno njihovim općim aktima smatraju tajnom.

Članak 172.

Zdravstvena inspekcija osobito:

1. prati i proučava obavljanje zdravstvene djelatnosti i poduzima mjere za njeno kvalitetno obavljanje,
2. nadzire zakonitost rada zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava i zdravstvenih radnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti,
3. razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koje se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavještava podnositelja.

Članak 173.

U obavljanju inspekcijskih poslova inspektor osobito nadzire:

1. način prijama, liječenja i otpuštanja bolesnika,
2. primjenu sredstava i metoda za prevenciju, dijagnostiku, terapiju i rehabilitaciju,
3. način propisivanja lijekova i medicinskih proizvoda,
4. primjenu sredstava i metoda za obavljanje laboratorijskih analiza i drugih dijagnostičkih metoda, njihove usuglašenosti s odgovarajućim standardima,
5. način vođenja i korištenja odgovarajuće medicinske dokumentacije i evidencije,
6. organizaciju i obavljanje pripravničkog staža, temeljnog staža, sekundarijata i specijalističkog staža zdravstvenih radnika,
7. druga pitanja značajna za utvrđivanje i ocjenjivanje kvalitete rada i način ostvarivanja zdravstvene zaštite.

Članak 174.

U obavljanju inspekcijskih poslova iz članka 173. ovoga Zakona inspektor ima pravo i obvezu:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku,
2. zabraniti provođenje mjera i radnji koje su protivne zakonu ili drugom propisu,
3. zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi i trgovačkom društvu koje više ne ispunjava uvjete u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme,
4. zabraniti samostalan rad zdravstvenom radniku koji nema odobrenje za samostalan rad,
5. zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu i zdravstvenom radniku koji ne osigurava kvalitetu i sadržaj zdravstvenih usluga,

6. predložiti nadležnoj komori provođenje postupka u cilju utvrđenja potrebe dodatnog stručnog usavršavanja zdravstvenog radnika, odnosno potrebu ponavljanja provjere stručne osposobljenosti,
7. zabraniti rad i predložiti komori oduzimanje odobrenja za samostalan rad zdravstvenom radniku,
8. zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti, ako se ona obavlja bez propisanog odobrenja,
9. uputiti zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika na pregled radi ocjene zdravstvene sposobnosti u slučaju sumnje na gubitak zdravstvene sposobnosti za obavljanje zdravstvene djelatnosti,
10. narediti poduzimanje drugih mjera za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisom.

Ako utvrđeni nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvenoj ustanovi, dijelu zdravstvene ustanove, trgovačkom društvu koje obavlja zdravstvenu djelatnost, odnosno privatnom zdravstvenom radniku.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora uoči nepravilnosti, odnosno povrede propisa, a nije ovlašten izravno postupati obavezan je izvijestiti nadležno tijelo državne uprave o uočenim nepravilnostima, odnosno povredama propisa te tražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjera.

Članak 175.

O obavljenom inspeksijskom nadzoru inspektor obavezan je sastaviti zapisnik.

Primjerak zapisnika inspektor uručuje ravnatelju zdravstvene ustanove, upravi ili osobi ovlaštenoj za vođenje poslova trgovačkog društva te zdravstvenom radniku nad čijim je stručnim radom obavljen nadzor.

Članak 176.

Inspektor može prilikom obavljanja inspeksijskih poslova izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:

1. kada opasnost za zdravlje ili život ljudi zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja,
2. kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah.

Inspektor može narediti izvršenje usmenog rješenja odmah. Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom nadzoru.

Inspektor je obavezan izdati pisani otporak rješenja u roku od osam dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenome nadzoru.

Članak 177.

Na postupak inspektora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena.

Članak 178.

Protiv rješenja koje donosi inspektor nije dopuštena žalba već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 179.

Ako inspektor osnovano posumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, obvezan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za pokretanje postupka zbog kaznenog djela.

Tijelo kojem je podnesen zahtjev, odnosno prijava iz stavka 1. ovoga članka obvezno je o ishodu postupka obavijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Članak 180.

O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor vodi očevidnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 180.a

Ako se zdravstvenom inspektoru prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora pruži fizički otpor, zdravstveni inspektor je ovlašten zatražiti pomoć službenika unutarnjih poslova.

Članak 181.

Inspektor je odgovoran:

1. ako pri nadzoru propusti poduzeti, odnosno narediti mjere koje je po zakonu bio obvezan poduzeti, odnosno narediti,
2. ako prekorači svoje zakonske ovlasti,
3. ako ne podnese prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

XV. UTVRĐIVANJE UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA

Članak 182.

Za svaku umrlu osobu utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti.

Vrijeme i uzrok smrti utvrđuje doktor medicine.

Iznimno, vrijeme i uzrok smrti može utvrditi i drugi osposobljeni zdravstveni radnik, na način koji propisuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 183.

Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog općinskih, odnosno gradskih vijeća imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih u zdravstvenoj ustanovi, utvrđuje doktor medicine te ustanove.

Članak 184.

Smrt su dužne prijaviti bez odgađanja osobe koje su živjele u zajednici s umrlom osobom, srodnici ili susjedi, a ako takvih nema, svaka osoba koja za nju sazna.

Prijava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se doktoru medicine, odnosno zdravstvenom radniku koji utvrđuje vrijeme i uzrok smrti.

Kad osoba koja utvrđuje smrt ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti ili kao posljedica nasilja obavezan je o istom odmah izvijestiti tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravstva, odnosno policiju.

Članak 185.

Pokop umrle osobe obavlja se nakon što je smrt utvrđena, a u vremenu od 24 do 48 sati od nastupa smrti.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na temelju posebnog odobrenja sanitarnog inspektora, pokop se može obaviti i prije isteka roka od 24 sata, odnosno poslije isteka roka od 48 sati od nastupa smrti.

Poslije isteka roka od 48 sati od nastupa smrti može se obaviti i pokop posmrtnih ostataka umrle punoljetne osobe koja je za života dala suglasnost za korištenje njezinoga tijela u znanstvene ili nastavne svrhe poslije smrti.

Ministar nadležan za zdravstvo propisat će pravilnikom postupak i način davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, poslije isteka roka od 48 sati od nastupa smrti može se obaviti i pokop umrle osobe koja se za života u pisanom obliku nije protivila uzimanju dijela svoga tijela poslije smrti sukladno Zakonu o uzimanju i presađivanju dijelova ljudskoga tijela u svrhu liječenja, a čije je tijelo korišteno u nastavne svrhe uz odobrenje Etičkog povjerenstva visokog učilišta zdravstvenog usmjerenja jer nema zakonskog ili

ugovornog obveznika uzdržavanja koji je obvezan umrlu osobu pokopati ili ona ne ostvaruje pravo pokopa po posebnim propisima ili na drugi način.

Pokop umrle osobe iz stavka 3. i 5. ovoga članka obavlja visoko učilište zdravstvenog usmjerenja o svom trošku, uz poštovanje pijeteta prema umrloj osobi, a prema mjesnim i vjerskim običajima.

Članak 186.

Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrle osobe.

Obdukcija se provodi:

1. kada postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u vezi s izvršenjem kaznenog djela,
2. kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni medicinski razlozi,
3. kada zahtjev za obdukciju postavi obitelj umrle osobe,
4. kada je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi.

Sredstva za obdukciju iz stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka osiguravaju se iz državnog proračuna.

Obdukcija iz stavka 2. točke 4. ovoga članka provodi se na trošak obveznika plaćanja troškova liječenja umrle osobe, a obdukcija iz stavka 2. točke 3. ovoga članka na zahtjev i trošak obitelji umrle osobe kada je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove.

Iznimno od stavka 4. ovoga članka, u slučaju kad je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi, a sudjelovala je u kliničkom ispitivanju lijeka ili medicinskoga proizvoda, odnosno drugom znanstvenom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi, obdukcija se provodi na trošak nositelja odobrenja za provođenje kliničkog ili znanstvenog ispitivanja sukladno posebnome zakonu.

Članak 187.

Kada je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi ravnatelj na zahtjev uže obitelji umrle osobe u sporazumu s rukovoditeljem ustrojbene jedinice i patologom može odlučiti da se obdukcija ne provodi.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka obdukcija se mora provesti:

1. ako se radi o neprirodnoj smrti ili smrti nepoznatog uzroka,
2. ako smrt nastupi tijekom dijagnostičkog ili terapijskog zahvata,
3. ako smrt nastupi u roku od 24 sata od prijama osobe u zdravstvenu ustanovu,
4. ako je osoba sudjelovala u kliničkom ispitivanju lijeka ili medicinskoga proizvoda, odnosno drugom znanstvenom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi,

5. u slučaju smrti osobe čiji se dijelovi tijela mogu uzimati radi presađivanja u svrhu liječenja sukladno posebnome zakonu.

Članak 188.

Ministar nadležan za zdravstvo propisat će pravilnikom način pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzroka smrti.

Članak 188.a

Smrt svake osobe umrle u zdravstvenoj ustanovi mora pojedinačno biti analizirana na stručnom kolegiju one djelatnosti zdravstvene ustanove gdje je osoba umrla. Medicinska dokumentacija umrle osobe uz mišljenje stručnog kolegija kao i nalaz specijalista patologije, ako je izvršena obdukcija, obvezno se dostavlja povjerenstvu za unutarnji nadzor zdravstvene ustanove najkasnije u roku od sedam dana od dana nastupa smrti.

Povjerenstvo za unutarnji nadzor zdravstvene ustanove obvezno je razmotriti svu pristiglu medicinsku dokumentaciju, mišljenja i nalaze iz stavka 1. ovoga članka jednom mjesečno. Zaključno mišljenje povjerenstva o smrti svake osobe pojedinačno, povjerenstvo je obvezno dostaviti ministarstvu nadležnom za zdravstvo najkasnije do konca mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je smrt nastupila.

Sadržaj obrasca zaključnog mišljenja iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

XVI. KOMORE

Članak 189.

Hrvatska liječnička komora, Hrvatska stomatološka komora, Hrvatska ljekarnička komora, Hrvatska komora medicinskih biokemičara i Hrvatska komora medicinskih sestara (u daljnjem tekstu: komore) strukovne su organizacije zdravstvenih radnika sa statusom pravne osobe.

Članak 190.

Zdravstveni radnici visoke stručne spreme i medicinske sestre koji obavljaju zdravstvenu djelatnost na području Republike Hrvatske, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno, obvezno se učlanjuju u komore iz članka 189. ovoga Zakona.

Članak 191.

Ustrojstvo, nadležnost i način rada komora iz članka 189. ovoga Zakona uređuje se posebnim zakonom.

XVII. KAZNENE ODREDBE

Članak 192.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

1. uskraćuje osobama prava iz članka 21. ovoga Zakona,
2. ne osigura hitnu medicinsku pomoć, uključivši hitni prijevoz (članak 39.),
3. započne radom prije nego što je rješenjem utvrđeno da su ispunjeni uvjeti s obzirom na prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremu (članak 47.),
4. prestane obavljati zdravstvenu djelatnost protivno odredbi članka 50. ovoga Zakona,
5. ne primi zdravstvene radnike na pripravnički staž (članak 131. stavak 2.),
6. onemogući zdravstvenom radniku stručno usavršavanje (članak 132. stavak 1.),
7. sklopi ugovor sa zdravstvenim radnikom visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu protivno odredbi članka 147. ovoga Zakona,
8. ne osigura kontinuitet zdravstvene zaštite, odnosno ako dopusti da zdravstveni radnici napuste radna mjesta dok nemaju zamjenu, ako se time dovodi u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite (članak 156. stavak 1. i 9.),
9. brisana,
10. ne provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojbenih jedinica i zdravstvenih radnika (članak 162. stavak 1.),
11. inspektoru onemogući obavljanje inspekcijskog nadzora i odbije pružiti potrebne podatke i obavijesti (članak 170. stavak 1.),
12. ne izvrši naredene mjere iz članka 174. ovoga Zakona,
13. ne obavi propisanu obdukciju (članak 187. stavak 2.),

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točke 1., 2., 5., 11. i 12. ovoga članka privatni zdravstveni radnik.

Članak 193.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ravnatelj zdravstvene ustanove:

1. ako ne postupi po prigovoru osobe koja je zatražila zaštitu svojih prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge i o poduzetim mjerama ne obavijesti podnositelja prigovora najkasnije u roku od osam dana (članak 22. stavak 4. i 5.),

2. ako ministru nadležnom za zdravstvo tromjesečno ne podnese pisano izvješće o broju osoba umrlih u zdravstvenoj ustanovi te o broju izvršenih obdukcija (članak 59. stavak 1.)

Članak 194.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ravnatelj zdravstvene ustanove ako u izvanrednim okolnostima kada je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite ili postoji neposredna opasnost po život i zdravlje osoba bez odgađanja o tim okolnostima ne obavijesti ministarstvo nadležno za zdravstvo i Hrvatski zavod za javno zdravstvo (članak 59. stavak 2.).

Članak 195.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ako:

1. uskraćuje osobama prava iz članka 21. ovoga Zakona,
2. ne osigura hitnu medicinsku pomoć, uključivši hitni prijevoz (članak 39.),
3. obavlja zdravstvenu djelatnost protivno odredbi članka 112. ovoga Zakona,
4. započne radom prije nego što je rješenjem utvrđeno da su ispunjeni uvjeti s obzirom na prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremu (članak 117. stavak 2.),
5. prestane obavljati zdravstvenu djelatnost protivno odredbi članka 119. ovoga Zakona,
6. ne primi zdravstvene radnike na pripravnički staž (članak 131. stavak 2.),
7. onemogući zdravstvenom radniku stručno usavršavanje (članak 132. stavak 1.),
8. sklopi ugovor sa zdravstvenim radnikom visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu protivno odredbi članka 147. ovoga Zakona,
9. ne osigura kontinuitet zdravstvene zaštite, odnosno ako dopusti da zdravstveni radnici napuste radna mjesta dok nemaju zamjenu, ako se time dovodi u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite (članak 156. stavak 1. i 9.),
10. brisana,
11. ne provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojbenih jedinica i zdravstvenih radnika (članak 162. stavak 1.),
12. inspektoru onemogući obavljanje inspekcijskog nadzora i odbije pružiti potrebne podatke i obavijesti (članak 170. stavak 1.),
13. ne izvrši naređene mjere iz članka 174. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u trgovačkom društvu.

Članak 196.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj privatni zdravstveni radnik ako:

1. ne postupi po prigovoru osobe koja je zatražila zaštitu svojih prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge i o poduzetim mjerama ne obavijesti podnositelja prigovora najkasnije u roku od osam dana (članak 22. stavak 4. i 5.),
2. obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava uvjete iz članka 139. i 141. ovoga Zakona,
3. poslove ne obavlja osobno, odnosno ima više od jedne ordinacije, ljekarne ili medicinsko-biokemijskog laboratorija (članak 145.),
4. za opredijeljene osigurane osobe ne osigura zamjenu ugovorom s drugim zdravstvenim radnikom iste struke koji obavlja privatnu praksu ili zdravstvenom ustanovom, odnosno trgovačkim društvom koje obavlja zdravstvenu djelatnost (članak 148.),
5. postupi protivno odredbi članka 149. ovoga Zakona,
6. privremeno obustavi rad bez rješenja ministra nadležnog za zdravstvo (članak 150.),
7. ne postupi po rješenju ministra nadležnog za zdravstvo o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse (članak 153.),
8. obavlja privatnu praksu u djelatnosti u kojoj nije dopuštena (članak 154.).

Članak 197.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zdravstveni radnik ako obavlja rad izvan punoga radnog vremena protivno odredbi članka 94. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 198.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

1. ne osigura mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem (članak 18.),
2. ne ugovori specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika sa zdravstvenom ustanovom, odnosno trgovačkim društvom koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada, odnosno sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi (članak 20.).

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 199.

Vlada Republike Hrvatske donijet će plan zdravstvene zaštite u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 200.

Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje te informatizaciju zdravstvene djelatnosti iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, koja će biti temelj za planiranje potpora iz državnog proračuna do 30. rujna tekuće godine, a primjenjivat će se od 1. siječnja iduće godine.

Članak 201.

Vlada Republike Hrvatske donijet će osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 202.

U slučaju kad ovaj Zakon ovlašćuje nadležnog ministra za donošenje provedbenog propisa, taj će ministar donijeti provedbeni propis u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 203.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 202. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o pripravničkom stažu zdravstvenih djelatnika (»Narodne novine«, br. 18/94., 20/94., 21/95., 47/95., 39/96., 62/96., 58/99. i 130/99.),
2. Pravilnik o kriterijima za primanje na pripravnički staž zdravstvenih djelatnika (»Narodne novine«, br. 22/94., 82/98. i 58/98.),
3. Pravilnik o specijalističkom usavršavanju zdravstvenih djelatnika (»Narodne novine«, br. 33/94., 53/98., 64/98., 97/99. i 84/01.),
4. Pravilnik o kriterijima za priznavanje naziva primarijus (»Narodne novine«, br. 92/03.),
5. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za rad zdravstvenih djelatnika izvan punoga radnog vremena (»Narodne novine«, br. 16/01.),
6. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora nad stručnošću rada u djelatnosti zdravstva (»Narodne novine«, br. 40/94.),
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o obavljenim inspekcijskim pregledima zdravstvenog inspektora (»Narodne novine«, br. 35/94.),
8. Pravilnik o stručnom ispitu za zdravstvenog inspektora (»Narodne novine«, br. 35/94.),
9. Pravilnik o iskaznici zdravstvenog inspektora (»Narodne novine«, br. 35/94.),
10. Pravilnik o kriterijima za dodjelu naziva referentnog centra Ministarstva zdravstva (»Narodne novine«, br. 31/94. i 34/97.),

11. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati klinike, kliničke bolnice i klinički bolnički centri za dodjelu naziva klinička ustanova (»Narodne novine«, br. 66/94. i 32/95.),
12. Pravilnik o načinu oglašavanja rada zdravstvenih djelatnika privatne prakse (»Narodne novine«, br. 39/95.),
13. Pravilnik o radnom vremenu u zdravstvenim ustanovama koje imaju sklopljeni ugovor o provođenju zdravstvene zaštite s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (»Narodne novine«, br. 87/02. i 9/03.),
14. Naredba o obveznom isticanju oznake o početku i završetku radnog vremena zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih djelatnika (»Narodne novine« br. 19/99.),
15. Pravilnik o načinu pregleda umrlih te o utvrđivanju vremena i uzroka smrti (»Narodne novine«, br. 121/99., 133/99. i 112/00.),
16. Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, kadrova i medicinsko-tehničke opreme za organizaciju udruženog rada u djelatnosti zdravstva (»Narodne novine«, br. 14/81., 23/85. i 32/89.),
17. Naredba o uvjetima nabavke određene medicinsko-tehničke opreme (»Narodne novine«, br. 26/97. i 51/97.),
18. Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, djelatnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse (»Narodne novine«, br. 71/94.),
19. Pravilnik o uvjetima, organizaciji i načinu rada hitne medicinske pomoći na javnim cestama u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 33/91.),
20. Pravilnik o uvjetima za određivanje područja na kojem će se osnivati ljekarne (»Narodne novine« br. 81/95., 31/97. i 82/00.),
21. Naputak za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze (»Narodne novine«, br. 70/98. i 95/98.),
22. Naputak za provođenje Programa za eksplantacije organa (»Narodne novine«, br. 75/98.).

Članak 204.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima za davanje u zakup zdravstvenih ustanova primarne zdravstvene zaštite i lječilišta (»Narodne novine«, br. 6/96., 29/97., 1/98., 45/99., 121/99., 112/00., 87/02., 150/02. i 7/03.) u dijelu koji se odnosi na domove zdravlja.

Članak 205.

Postojeće zdravstvene ustanove dužne su uskladiti svoje ustrojstvo i poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, domovi zdravlja dužni su provesti postupak statusnih promjena u skladu s odredbom članka 68. stavka 2. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 206.

Poglavarstva jedinica područne (regionalne) samouprave u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će odluku o pripojenju ljekarničkih jedinica domova zdravlja ljekarničkim ustanovama čiji su osnivač.

U roku iz stavka 1. ovoga članka poglavarstva jedinica područne (regionalne) samouprave donijet će odluku o spajanju ljekarničkih ustanova čiji su osnivač, u jednu ljekarničku ustanovu.

Članak 207.

Poglavarstva županija mogu donijeti odluku o prijenosu osnivačkih prava nad određenim općim i specijalnim bolnicama na gradove.

Osnivačka prava iz stavka 1. ovoga članka mogu se prenijeti na grad samo uz suglasnost grada. O prijenosu osnivačkih prava sklapa se poseban ugovor.

Članak 208.

Pripajanje Hrvatskog zavoda za toksikologiju Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo izvršit će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Radnike Hrvatskog zavoda za toksikologiju preuzima Hrvatski zavod za javno zdravstvo, danom pravomoćnosti rješenja o proširenju djelatnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koje rješenje po izvršenom upisu proširenja djelatnosti ustanove u sudski registar, donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Danom pravomoćnosti rješenja ministra nadležnog za zdravstvo iz stavka 2. ovoga članka, Hrvatski zavod za javno zdravstvo preuzima i financijska sredstva za plaće radnika koji se preuzimaju, opremu te obveze Hrvatskog zavoda za toksikologiju.

Članak 209.

Pripajanje Hrvatskog zavoda za prevenciju ovisnosti Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo izvršit će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 210.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati Hrvatski zavod za mentalno zdravlje te imenovati privremenoga ravnatelja koji će do dana imenovanja ravnatelja imati ovlasti iz članka 15. stavka 1. Zakona o ustanovama.

Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mentalno zdravlje obvezno je donijeti Statut u roku od 60 dana od dana upisa Zavoda u sudski registar.

Članak 211.

Zdravstveni radnici kojima je priznata odgovarajuća stručna sprema, odnosno koji su stručno obrazovanje stekli u odgovarajućim školama zdravstvenog obrazovanja, mogu i dalje obavljati poslove zdravstvene zaštite za koje se traži stručna sprema koju su stekli po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu Zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju (»Narodne novine«, br. 12/91. – pročišćeni tekst, 19/91., 53A/91., 18/92. i 69/92.).

Članak 212.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju se primjenjivati odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 75/93., 55/96., 1/97. – pročišćeni tekst, 111/97., 95/00. i 129/00.) u dijelu u kojemu su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Zakon iz stavka 1. ovoga članka prestaje važiti 1. srpnja 2004.

Članak 213.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 500-01/03-01/01
Zagreb, 15. srpnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.

Napomena: Iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti NN 85/06 od 26.07.2006. godine:

Članak 71.

Zdravstvene ustanove obvezne su uskladiti statute s odredbom članka 16. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 72.

Zdravstvene ustanove obvezne su uskladiti statute s odredbom članka 20. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ravnatelji zdravstvenih ustanova obvezni su imenovati stručna vijeća sukladno članku 20. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 73.

Zdravstvene ustanove obvezne su uskladiti statute s odredbama članka 22. i 23. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Upravna vijeća zdravstvenih ustanova imenovati će Povjerenstvo za lijekove u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 74.

Klinički bolnički centri i kliničke bolnice obvezne su uskladiti statute i unutarnji ustroj s odredbama članka 24. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 24. ovoga Zakona.

Članak 75.

Opće i specijalne bolnice obvezne su uskladiti statute i unutarnji ustroj s odredbama članka 24. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 24. ovoga Zakona.

Članak 76.

Jedinice područne (regionalne) samouprave obvezne su donijeti odluku o osnivanju domova zdravlja na otocima sukladno članku 25. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 77.

Domovi zdravlja obvezni su organizirati sanitetski prijevoz sukladno članku 26. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 78.

Nastavnici zdravstveni radnici koji izvode nastavu u zdravstvenim ustanovama za potrebe visokih učilišta zdravstvenih usmjerenja obvezni su uskladiti svoj rad s odredbama članka 34. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 79.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo obvezan je uskladiti statut s odredbom članka 36. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 80.

Hrvatski zavod za toksikologiju koji je osnovan Uredbom o osnivanju Hrvatskog zavoda za toksikologiju (»Narodne novine«, br. 101/97) danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja s radom sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 81.

Zdravstvenim radnicima kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dano odobrenje ministra nadležnog za zdravstvo za rad u svojoj struci izvan punoga radnog vremena, ali ne dulje od jedne trećine punoga radnog vremena, koristeći prostor i medicinsko-tehničku opremu zdravstvene ustanove kod koje su u radnom odnosu prestaje rad izvan punoga radnog vremena danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 82.

Ministar nadležan za zdravstvo imenovati će Krizni stožer u roku od mjesec dana od dana

stupanja na snagu pravilnika iz članka 57. ovoga Zakona.

Članak 83.

Ministar nadležan za zdravstvo donijet će pravilnike iz članka 1., 14., 24., 30., 33., 47., 57. i 66. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi stavka 4., 5. i 6. članka 55. ovoga Zakona koje stupaju na snagu istekom roka od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

